

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec " 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec " 2.—
 V upravi prejemni mesečne . . 1.—80
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 3) v
 za dva- in večkrat . . . 25.,
 pri večjih naročilih primerev
 popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostolpna pettivrsta po 60 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Roroevič - generalni polkovnik, Haus - veliki admiral. - Laški protinapad na Rombonu odbit. - Naši pregnali Ruse pri Olik. - Boji zahodno od Moze. - Novo črnogorsko ministristvo. - Nova usmrčenja Irskih vstašev.

Bolgarski poslanci na polovanju.

Dunaj 6. maja.

Pri zajutreu na čast bolgarskim poslancem je ministrski predsednik grof Stürgkh slavil čudovito skupno delo, ki nam je prineslo boljše čase. Tako mi kakor tudi naši zavezniki krepko napredujemo in ne preide nobena časovna doba, da ne bi na kakem bojišču ne imeli znatnega uspeha. Vendar konca te grozne borbe še ni videti. Temu pa je vzrok ves načrt svetovne vojne. Akcije so tako raznovrstne in razpredene, v boj pozvane sile in vpostavljene vrednote so preogromne, da bi mogli posamezni, pa še tako siloviti udarci, po dosedanjih biti odločilni in zato ne moremo pričakovati takorekoč mehaničnega izsiljenja konca. Naši nasprotniki imajo strah pred koncem vojne. Konec pride šele tedaj, ko bodo naši nasprotniki trezno preračunali svoje vojne cilje in dosežene uspehe in bo ta hladni račun odstranil to zadnjo oviro: strah pred koncem vojne. Pa mi in naši zavezniki lahko mirno čakamo. Kajti čeprav še ni videti miru, vendar bo gotovo prinesel zmago onih misli, za katere smo šli z našimi zavezniki v boj. Velike naloge se nam že kažejo v obrisih in že danes silijo v ospredje. Zgodovina kaže, da so se ceste, po katerih so marširale zmagovite armade, izpremenile v ceste mirnega razvoja. Hočemo, da nas tudi mir ne najde nepripravljenih. Današnja tako živa skupnost zaveznikov ne more prenehati z vojnim hrumom.

Podpredsednik bolgarskega saborja Momčilov je rekel, da smo združeni v življenju in smrti za visoko skupno nalogo.

× × ×

Bolgarski poslanci v Berlinu.

Berlin, 7. maja. (K. u.) Za sprejem bolgarskih gostov se je vse mesto okrasilo. Časopisi prinašajo članke v pozdrav in poudarjajo zvesto orožno bratstvo, pošteno medsebojno dobrohotnost, spoštovanje in prijateljstvo in trdno voljo za trajno skupno delo v korist nemškega in bolgarskega naroda.

Podpisujte IV. vojno posojilo!

LISTEK.

Doberdob.

Vzhodno od soškega delta leži Komenska visoka planota. Strmi in ostri so njeni robovi proti severu, zapadu in jugu, dolga je 30 km (v smeri vzporednega kroga), 5 do 10 km široka (v meridianu). Pogledite si njene značilne obrise na zemljevidu.

Visoka planota je prirodni čudež: celo veliko ozemlje, 22 ali 23 tisoč hektarov, nima niti ene reke, niti najmanjšega potočka. Pri tem je pa pokrajina zelo bogata na padavinah. Toda vsako kapljico dežja, ki pade tu, željno posrka apneno kamenje, vsa voda pronikne, izgine v globino ter se globoko nekje pod zemljo izteka v morje. Milijone let že razjeda voda raztoplivo skalovje, dela jame, votline in rove v tleh. Jame se usedajo in tako nastajajo na površju kraški lijaki — doline. Voda splavlja v lilake rodovitno prst in na njihovem dnu zelene vrtničke in njivice. Krog njih se vzdigajo vzhigajo zidovi iz pest debelega in debelejšega kamenja — priče marne pridnosti slovenskega kmeta, ki od pravadnih časov čisti doline in jih obdeluje.

Visoka planota je raztrgano pogorje;

Poljaki.

Krakovsko zborovanje bo zgodovinske važnosti za Poljake. Le natančno je treba prebrati in premisliti vsako besedo in misel iz govora viteza Bilinskega in brzokajke na avstrijskega cesarja, kakor smo jo priobčili v eni zadnjih števil. Danes objavljamo tri pomembne govore.

V svojem nagovoru je novi načelnik vrhovnega narodnega odbora vitez Bilinski spominjal na slavne zmage osrednjih sil, ki dajejo tudi Poljakom upanje na boljše bodočnost, zlasti ker je nemški državni kancler izjavil, da bosta ti dve sili rešili poljsko vprašanje skupno. Po skušnjah stoletnega mučeništva bo poljski narod brez dvoma znal ceniti od kanclerja omenjeni problem. Obe velesili bosta poljsko vprašanje v prvi vrsti rešili zase, toda poljski narod more svoje evropsko poslanstvo šele tedaj izpolniti, če bo srecen in zadovoljen. Zborovanje poljskih poslancev je že 16. avgusta 1914 s tem, da je ustanovilo poljske legije v zvezi z avstrijsko armado, pokazalo pot, ki je potrebna za doseg tega cilja.

V novi Evropi bodo po vojni imele odločevati močne državne skupine, v katerih bodo najbrže zastopani vsi narodi. Za Poljake se bo dobilo prostora tamkaj, kjer so se bili po vplivu modrega vladarja tekom 50 let mogli pripravljati za sedanj čas, kjer zgodovinsko poslanstvo dinastije zagotavlja zaščito svobodnih enakopravnih narodov, kjer se poljski interesi krijejo z interesi monarhije, kjer bo poljski narod pač najprej našel razumevanja za svoja čustva, želje in narodne potrebe. Kakor vse, leži tudi sreča Poljske, do katere more narod s slovo veliko pripomoči, v božjih rokah. Božja volja je bila, da je usoda Poljske prišla v zvezo z vlado najplemenitejšega vladarja, ki že pol stoletja skrbi za Poljake in jih sedaj z veličanstvom svoje osebe krepi v zaupanju in veri, da se bodo izpolnile opravičene poljske želje. Pod tem vtisom so Poljaki dolžni dolžnost hvaležnosti združili z državnim razumom, in sicer tako, da se v pomembnem času pred celim svetom poklonijo kralju in cesarju. Član gosposke zbornice in predsednik

poljske akademije znanosti grof Stanislaw Ivandowski je rekel, da v času, ko zgodovina Poljakom obljublja pomembno izpremembo usode, ne bi bilo za Poljsko večje nevarnosti, kakor nesloga in nič ni bolj potrebno kakor ravno sloga. V odločilnih trenutkih morajo utihniti strankarski spori. Pot, ki jo sedaj nastopijo poljske stranke, tvori za Poljski klub smer v politiki in za poljske legije cilj, ki odgovarja narodnim tradicijam, kar je poljski zgodovinar izrekel v besedah: Z zahodom proti vzhodu!

Socialni demokrat dr. Daszynski je nove volitve v vrhovni narodni odbor označil kot sklepni kamen v zedinjenju vseh poljskih galskih strank. To zedinjenje naj iz tisoč ran krvavečo poljsko družbo reši pred trpljenjem od bratovske roke. Zedinjenje je politični izraz dolžnosti, ki je galskim Poljakom nalaga njihov srečnejši položaj, kakor pa ga imajo njihovi rojaki izven Galicije. Svoboda veroizpovedi, pravica do materinega jezika, samouprava dežele in občin, delež pri vladanju države in druge pridobitve, ki so jih Poljaki tekom polstoletja dosegli v Avstriji, vse to nalaga Galiciji dolžnosti proti ostalim Poljakom, ki so trpeli strašno preganjanje za vsako vzvalovanje in za vsako misel svobode. Radi teh dolžnosti se je sestavilo poljske legije in na cel narod je treba vplivati v tem smislu, da živo ohrani svoje upanje na končno osvoboditev izpod dolgotrajnega ruskega jarma. Veliko delo zedinjenja v Galiciji mora biti drugim bratom za vzor in vzpodbudo. To zedinjenje bo bistveno pomirilo z vojnimi grozotami težko prizadeto in vsled negotove bodočnosti preplašeno poljsko družbo. Komur se zedinjenje poljskih politikov zdi samo navidezno, bo kmalu videl drugače.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. maja. Uradno se razglša:

Splošno so se le malo bojevali. Odbili smo sovražen protinapad na postojanko, ki smo jo vzeli na Rombonu. Na visoki planoti Lavarone smo pregnali Italijane iz njih prednjih jarkov severno od naše utrdbe Lusern.

za moža in konja, z municijo za havbico in puško, s stavbenim lesom in bodečo žico. Vlaki se ustavljajo ob dolgih odrih in razkladajo svoj tovor. Na drugi strani pa že stoji električna poljska železnica, sestav polkovnika L., da sprejme bremena in jih spravi dalje na fronto.

S poljsko železnico prihajajo ranjenci ali pa moštvo, ki je bilo izmenjano na fronti (tako glasno in prešerno, tako opijaneno peti še nisem zlepa slišal kakega ljudstva).

Časih pripelje poljska železnica s seboj tudi plen: danes nove vrste italijansko strojno puško, znamke Fiat. Nemška strojna puška (Maxim) ima na stotine delov, naša (Schwarlose) nad dvajset. Nova Fiatova puška je še nekoliko priprostejša in se nabija s paketi namesto s pasovi. Zato je pa nekaj težja nego naša.

Ranjenci se pripeljejo k posebnemu pristajališču Rdečega Križa in dobe v snažnih udobnih posteljah pokoja, postrežbe in dobre hrane; poskrbljeno je takisto za kopelji. Vojna mi je dala doživeti marsikaj, a najrajši se bom spominjal vrlega Rdečega Križa. Po kratkem počitku, ki je trudnim in izčrpanim vojakom pravi užitek, prevzame na drugi plati bolnišnice Rdečega Križa ranjence bolniški voz, da jih odvede v zaledje. Zjutraj navadno dospo ponočne žrtve iz fronte, zvečer podnevne. Manjšina je težko, večina lahko

Dunaj, 7. maja. Uradno se razglša. Bojevalo se je le malo. Položaj je neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

Rim, 4. maja. V ozemlju Tonale intenziven topniški ogenj 2. t. m. Sovražnik je trikrat po vrsti napadel našo postojanko Castellaccio, a smo ga vselej odbili s težkimi izgubami, popustil nam je približno 30 ujetnikov. Sovražni oddelki so napadli v ozemlju Adamello istočasno Crozzon di Fargorida, Crozzon di Lares in prelaz Cavento. Naše čete so dopustile, da so se približali na 100 metrov, vsuli na to nanje ogenj strojnici in pehote, jih zmedli in odbili z velikanskimi izgubami. Med Adizo in Brento navadno delovanje s topovi in promet z vlaki. Naše topništvo je obstreljevalo postajo Calliano in utrdbo ob Dosso del Somme, ki je bila večkrat zadeta. S Col di Lana se javlja o zopetnem brezuspešnem napadu sovražnika na naše postojanke sovražno od vrha. Ob srednji Soči je obstreljevalo naše topništvo Tolmin, središče sovražnih sil v tem odseku.

Letalci so zelo delovali na cellem pozorišču. Sovražni letalci so metali bombe na zgornjo dolino Camonica, na dolino Anzio, na ravnino ob spodnji Soči, na Ravenna in na Cervio. Ranjenih je bilo le male ljudi, provzročena škoda ni velika. Dva lastna zrakoplova sta obstreljevala v minuli noči sovražne zakope, baterije in bivališča v Rubijah, Mirnu in v Biljah, v Vipavski dolini in znano letališče Ajševica, vzhodno od Gorice. Metale so se eksplozivne bombe do 200 kg teže in se je dosegel očividni uspeh. Ob povratku je padel en zrakoplov iz dozda še neznanega vzroka na sovražnem ozemlju blizu Gorice, drugi se je vrnil nepoškodovan.

Rim, 5. majnika. Na cellem pozorišču topniški boji. Naše topništvo je ojačilo svoj genj na odsek med Toblachom in Innichenom. Sovražno letalo je vrglo štiri bombe na Limone (Gardsko jezero), ljudje niso bili zadeti, tudi škoda se ni povzročila. Napadalne poizkuse sovražnih letal na naše ozemlje je preprečil naš topniški ogenj in hiter nastop naših letal.

ranjena. Devet desetih se jih bode vrnilo v boj.

Potem privrši cisternski voz kot orjaška glista z masnimi členi. Petrolej, bencin? Ne, sama voda! Sesalka vzame vlaku vodo in jo požene mnogo milj daleč do drugih sesalk — dokler je naposled ne prinese tovarna živina v najsprejnejše järke: tri litre za vsakega moža na dan.

V etapnem oddelku so delavnice, hlevi, zelenjadni vrtovi in bivališča, varna pred letalskimi bombami. A preko vseh čuvajo topovi in strojnice v obrambo pred letalci.

»Beppino«, laški letalec, se namreč prav rad prikaže tukaj. Samo da je lep in jasen dan kakor danes, pa ne mine brez Beppina.

Tako globok in jasen pogled ima nebo le na jugu. Po dolinah na gosto in snežno-belo cveto črešnje, rožnordeče breskve. Nad kamenjem vre razgret jutranji zrak. Čeri v daljavi se bleste kakor sneg, a je le golo ožgano apno. Na levi morje, svetlo sinje in srebrno pisano kot trak pri redu sv. Andreja! taekoa svila.

Zdajci zabrni telefon: »Beppino prihaja!«

In že se čuje brneje razdraženega čmrlja, še predno ga ugleda oko. A nihče mu ne prisluhne tako pazljivo kot Sergej.

(Dalje.)

Položaj na bojišču pri Gorici.

Sobota, dne 6. maja.

Zadnje dni vlada na bojišču pri Gorici več ali manj mir. Pač zabobnjajo topovi, toda le tu pa tam za trenotek in najraje ponoči, a kmalu zopet zavladajo mir. V Vrtojbo so streljali Lahi posebno hudo na velikonočni ponedeljek. V Šempetru je po onih hudih dneh prejšnjega tedna bolj mirno. V štandrez hodijo zadnje dni ljudje bolj gosto obdelovati polje. — V četrtek popoldne se je pojavil iz Krasa sem laški aeroplan, toda naše baterije so ga kmalu prisilile k begu.

Uničeni italijanski vodljivi zrakoplov.
(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Goriško, 6. majnika 1916.

O uničenem italijanskem vodljivem zrakoplovu smo dobili še naslednja poročila: Zrakoplov je bil orjaškega obsega, samo ogradoje zavzema velikanski prostor. Proti Ljubljani je letel od Gorice čez Bilje, kjer je metal bombe in sicer brez vsake škode. Nato je krenil proti Opčinam in letel čez Kras. Nad Ajdovščino se je pojavil točno ob peti uri deset minut zjutraj. Zasedovan je bil od številnih naših aeroplanov. Zadet je bil nad Vrtojbo ob 5. uri 35 minut. Dosedaj se ni moglo še konstatirati, katera naših baterij ga je zadela. Nekateri so celo mnenja, da je bil zadet od enega naših aeroplanov. Vendar je najbolj verjetna ona verzija, na podlagi katere je bil zadet od naših obrambnih baterij. Ogradoje zrakoplova je padlo na tla pri smodnišnici med štandrezem in Vrtojbo in sicer na Vrtojbenem katastru. Mrtve laške letalce so prenesli v mrtvašnico v Miren, odkoder so bili včeraj preneseni na vojaško pokopališče v Renče in pokopani tam z vojaškimi častimi.

Gorec laški orjaški balon je spravil na noge vse ljudi, civiliste in vojaške. Kmalu bi se zrakoplovu posrečilo preleteti bojno črto in priti za italijanske topove. Ko je zrakoplov padel, je vse hitelo na lice mesta in kdor je imel fotografski aparat, je skušal, da si napravi o tem strašnem dogodku za spomin posnetek.

Napad na Raveno.

Lučano, 7. maja. O letalskem napadu na Raveno piše »Secolo«: Letala so letela čisto nizko, tako da so šrapneli obrambnih topov mogli zadeti en aparat. Letala so pa nadaljevala obstreljevanje in nato odletela.

Lahi o našem napadu na Brindisi.

Rim, 6. maja. (K. u.) »Agenzia Stefani«: Italijanska povodna letala so obstreljevala 5. t. m. zjutraj uspešno Drač in so se vrnila nepoškodovana v svoj stan, dasi so jih napadla istočasno tri letala. Ob zračnem napadu na Brindisi 4. t. m. so napadla italijanska letala sovražna in so eno uničila, kar se je dogladno naknadno. (Za označbo istinitosti tega opisa zadošča, da opozorimo na uradno poročilo mornariškega poveljstva 5. t. m., po katerem so se vrnila vsa letala nepoškodovana.)

Neresnična italijanska poročila.

Dunaj, 6. maja. (K. u.) Iz vojnega stasa se poroča: V italijanskem uradnem poročilu, izdanem 28. aprila, se trdi, da je v bovski kotlini eden naših oddelkov vdrl v namaknjeno italijansko postojanko na Monte Cukla (?), a je bil po prihodu laških ojačenj takoj zopet vržen iz nje s protinapadom. Nadalje se je trdilo, da so se večkratni naši, proti italijanskim postojankam na Javorščku naperjeni napadali poizkusi izjavili ob velikih izgubah. Resnica je, da so naši oddelki iznenada vdrl v imenovane laške postojanke, a jih imajo trdno zasedene tudi še danes. Resnici ne odgovarja, da so prihitela na pomoč laška ojačenja. Italijansko poročilo zamolčuje tudi, da smo na dan tu omenjene akcije ujeli 27. prihodnji dan pa 13 alpincev in da je sovražnik imel poleg tega nizko cenjeno 60 do 80 mož krvavih izgub. Na Javorščku sploh nismo napadali in je zgoraj omenjena trditev italijanskega poročila prosta izmišljotina. Dne 30. aprila javljajo Italijani, da smo v gorenji Cordevolski dolini v noči na 29. april napadli italijanske postojanke na grebenu Col di Lana, a da smo bili po besnem boju moža proti možu odbiti ob težkih izgubah. Proti tem italijanskim trditvam se more ugotoviti naslednje: 28. aprila, med 8. in 9. uro zvečer, so Italijani izvršili napad na naše grebensko oporišče na Col di Lana, združen z demonstracijo proti naši postojanki na Monte Siefu. Sovražni napad je razpadel v našem izbornem, učinkujočem artiljerijskem zapornem ognju. Nekako po eni uri po polnoči je nastal popoln mir. Mi sploh nismo napadali in je torej poročilo o boju moža proti možu ob težkih izgubah izvirno iz trte. Nasprotno pa so naše patrulje v noči od 28. na 29. zajele 25 italijanskih

pušk in drug vojni material, pri poljski straži nasproti grebenskega oporišča.

1. dne majnika so poročali Italijani naslednje: »V frontnem odseku med Gardskim jezerom in Brento artiljerijsko delovanje, ki je v gorskem pasu severno lopijske nižine naraslo do večje silovitosti. Sovražni topovski ogenj je v Castieru, južno Morija, povzročil požar. Naša artiljerija je v odgovor razstrelila vas Pannone in municijsko skladišče v dolini Creste.« Tako se glasi italijansko poročilo. Resnica pa je, da so naše baterije obstreljevale delavske skupine severozapadno Castione, južno Loppia, ob 2. popoldne pa kraj Castione, kjer smo opazovali gibanja. V Castione je nastal ogenj. Italijanska artiljerija je odgovorila na naše streljanje s kakimi 25 strelji, s kakimi devetimi le-teh na vas Pannone. Ti strelji so zadeli v okolico vasi in vrtove ter ni bila poškodovana nobena hiša. Na južno pobočje hriba Blaena je izstrelila italijanska artiljerija tri granate, na kar je gozd začel po malem goreti na nekaterih mestih. Ogenj je ugasnil sam po sebi in ni bilo nikakršne eksplozije kakega municijskega skladišča. Poki so prihajali od naših razstrelb.

Italijansko uradno poročilo dne 3. t. m. vsebuje nadalje trditve, da je italijanski zrakoplov prošlo noč bombardiral železniško progo Calliano—Trento ter železniško postajo v Trentu in povzročil škodo in požar. Nasproti temu je resnica, da v Callianu ni padla nobena bomba, pač pa jih je padlo drugje prav veliko, a vse brez učinka. Sovražni letalec, o katerem se pohvalno poudarja v italijanskem poročilu, da je storil vse to v gosti megli in nevihti, je očitno popolnoma izgubil orientacijo. 3. t. m. javljajo Italijani, da smo na Tofani in v gorenji Boitski dolini poizkušali napade, ki so se izjalovili vsi. Nasproti tem trditvam bodi ugotovljeno, da v tofanskem okolišču nismo niti 2. t. m., niti dan prej izvršili nikakršnih napadnih kretenj. V gorenji Boitski dolini je v noči od 2. na 3. t. m. z naše strani udarilo več patrulj proti italijanskim postojankam, ki so štirikrat z ognjem vznemirjale sovražne straže, na kar je vsa italijanska posadka odgovorila z besnim ognjem brez vsakega uspeha. Patrulje so se po dovršitvi svoje naloge vrstile brez izgub. Dosegle so svoj namen, namreč ponovno alarmiranje in vznemirjanje nasprotnika.

Varnostne odredbe proti avstrijskim letalcem v Milanu.

Kolin. Avstrijski letalni obisk v Milanu, ki so ga vrnilo Italijani raznim odprtim mestom v Avstriji, je povzročil, da so pomnožili varnostno službo v glavnem mestu Lombardije. Mesto ponoči po možnosti zatamne; svetilke obdaja višnjevo steklo.

Barzilai v Genovi.

Lučano. Barzilai je govoril 5. t. m. v Genovi. Ni slavil vojske, marveč jo opravičeval. Rekel je, da ponehava v osrednjih državah navdušenost za vojsko, v državah sporazuma je pa vedno večja. Dosedanje laške neuspehe je opravičeval z nezadostno pripravo na vojnem materialu. Resno je zahteval naj Srbija opusti svoje zahteve glede na Jadransko morje.

Lučano. Barzilai je na shodu dalje rekel, da se mora uničiti avstrijski militarizem, kar je ravno tako nujno, kot uničenje pruskega militarizma, ker drugače ni mogoč trajen mir. Povedal je, da se sporazum krepko pripravlja na nove boje. Francija kaže svojo moč v Verdunu, Anglija kliče pod orožje vse svoje moče, Rusija se pripravlja počasi a varno na masčevanje. Italija kaže nova čuda vrlosti in izziva sovražno ofenzivo, izpopolnjeni sta armadi Srbije in Belgije. Ko je nahučil še Srbijo, naj ne zahteva neizpolnjenih programov, ki diskreditirajo italijanske zahteve, je opozarjal na potrebo sloge in zahteval naj preskrbe zavezniki Italiji več orožja in streliva.

Vojni ujetniki stavkolomci.

Genf. Listi protestirajo, ker je prefekt v Rovignu ob stavkah nadomestil delavce z avstrijskimi vojnimi ujetniki.

Nemiri v Italiji.

Curih. Iz Italije se poroča o nemirih v laških mestih. Posebno v Milanu nastopajo proti vojski in se dogajajo resni izgrede.

Rekvizicije piva na Laškem.

Lučano. Laška zbornica je odredila že drugič, naj se rekvirira pivo v celi Italiji.

Razočaranje v Italiji.

Rimski župan knez Colonna je izjavil voditelju neke velike ameriške banke, da je vojska razočarala Italijane, ki so se jo vse drugače predstavljali. Pijanost je vse po tegnila za seboj, kako je nastala, ni posebno razveseljivo poglavje laške zgodovine. Navadni laški narod, ki vsakemu rad veruje, kdor mu kaj obeta, ki kakor otrok sklepa ročice po svetli igrački, ni kriv nekoliko prenačljive vojske. Zapelja je bil in je veraval svojim voditeljem. Tudi na nasprotno stran bi se bil pripeljal narod pravi trenutek. Narod pričakuje, da si pridobi vlada narodovo zaupanje z dejanji, ki zagotovo varnost Italije.

Vojska z Rusi.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 6. maja. Uradno se razglša: Čete armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda so pregnale Ruse južnozahodno od Olike iz nekega gozda, ki leži neposredno pred bojno črto. Sicer nobenih posebnih dogodkov.

Dunaj, 7. maja. Uradno se razglša: Bojevalo se je le malo. Položaj je nezpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. maja. Veliki glavni stan: Položaj splošno ni izpremenjen. Berlin, 7. maja. Veliki glavni stan: Ruske torpedovke so danes zjutraj brezuspešno obstreljevale severno obal Kurske med Rojanom in Markgraftom. Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

5. maja. Na pozorišču ob Dvini streljanje. V odseku južno od trga Krevo je ponehal ljuti topniški boj. Ponoči na 4. maj je deloval sovražnik živahno pri prekopu Ogniski, posebno pri vasi Walliszca. Južno od kolodvora Olike so nekoliko naše čete napredovale in so utrdile zasedeno ozemlje. Brezuspešen je ostal sovražni protinapad, podpiran z ljutim topniškim ognjem. Zaman so ostali tudi z deževanjem ognja na naše jarke ob železnici Tarnopol—Jezierna kriti napadalni poizkusi močnejših sovražnih skupin.

RUSI NA VSEH BOJIŠČIH.

Bukarešt. Veliki vojni svet sporazuma je sklenil, da pošlje razen na francosko tudi na druga bojišča ruske čete. Trdi se, da so prišli Rusi tudi v Solun.

DANES VI, JUTRI MENI.

Kodanj. »Russkoe Slovo« izjava: Nekemu francoskemu poročevalcu je pred kratkim ruski ministriški predsednik Strömer izjavil: Ponavlja se, kar se je zgodilo začetkom voske l. 1914 in začetkom 1915. Prvi ste bili udarjeni vi, Francozi, potem smo prišli mi na vrsto. To se zgodi tudi l. 1916. Danes vi, jutri mi.

FRANCOSKO-RUSKI POSVET.

Amsterdam. V Petrogradu se posvetujejo francoski in ruski ministri. Sirogo zapupni posveti obravnavajo poleg finančnih vprašanj tudi, kako naj se pospeši konec vojske. Po izjavah francoskih udeležencev traja vojska, kakor stoji stvari zdaj, lahko še eno leto, česar pa ne žele. Posvetov se udeležujejo trije francoski in trije ruski ministri.

Petrograd. (K. u.) Francoski justični minister Viviani in municijski podtajnik Thomas sta došla 4. t. m. v Petrograd.

Amerika in Nemčija.**Ameriški kongres in nemški odgovor.**

Rotterdam, 6. maja. (Kor. ur.) »Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: »Daily News« izvejo iz Washingtona, da tako v krogih kongresa kakor tudi v drugih krogih nemško besedo obsojajo kot gostobesedno in nezadostno. Nek poslanec je izjavil, da je nemška nota preračunana za rabo v Nemčiji in če poslanik Bernstorff nima navodil, ki bi noto krepko podprla, se Nemčija kmalu zaplete v vojno z Ameriko. — »Daily Telegraph« izve iz New Yorka: Boje se, da se ne bo dolgo dalo več preprečiti pretrganja diplomatskih vezi, kajti nemška nota je vzbudila ogorčenost in besno jezo. — »Times« poročajo o velikem razburjenju v kongresu, ki že računa na razdor. — »Morningpost« brzojavlja, da je nota, čeprav je razočarala, vendar spretno sestavljena.

Sv. oče piše Wilsonu.

London, 6. maja. (Kor. ur.) »Reuter« javlja iz Washingtona: Apostolski delegat je Wilsonu izročil papežovo poslanico. Vsebinska je tajna, vendar se sliši, da se v nji izraža bojazen, da pride med Nemčijo in Ameriko do preloma.

Švicarski glas o nemški noti.

Bern, 7. maja. (K. u.) Bernski »Intelligentes Blatt« pravi: V nemškem odgovoru govori trdno, logično in jasno državnik, ki ne hazardira z usodo milijonov ljudi, ampak to igro označuje kot zločin na človeštvu, za katero se baje bori Amerika. Če so v Washingtonu in v Evropi mislili, da se je na zadnjo Wilsonovo noto mogoče samo ukloniti ali iti v boj, tedaj so se motili. Nemška vlada se niti v eni točki pravzaprav ne ukloni, pač pa ravno nasprotno na raznih bistvenih poljih stavi odločnejše zahteve. Mirno jo lahko imenujemo diplomatsko umetnino. Nравstveni moment je v nemški noti tako spretno spojen z diplomatsko taktiko z ravno isto spretnostjo, s katero so tudi koncesije utemeljene. Ker

si Nemčija zopet pridržuje svobodno postopanje, je jasno, da hoče biti pripravljena na vse možnosti. Jano je, da je sedaj vse odvisno od Wilsona. Vsa težka odgovornost pred celim svetom leži sedaj na ramah enega moža. List upa, da se bo Wilson ustrašil boja.

Francoski glas o nemški noti.

Pariz, 6. maja. (K. u.) »Temps«: Nemški odgovor napravlja vtis mučno skrupalnega dela kakega propadlega zagovornika, v katerih zopet lahko najdeš vse razloge, h katerim se je nemški kancler že prej pri vseh brambnih spisih zatekel. List pravi: Vilem se izogne odgovoru na Wilsona. Da je izjavil, da se uporabo podvodnikov za uničevanje sovražne trgovine nikakor ne da spraviti v soglasje z načeli človečnosti, nedotakljivosti pravicami nevtralecev in svetimi predpravami nebojnikov.

Vojska v zraku.**NEMSKO URADNO POROČILO.**

Angleži izgubili dve letali in en podmorski čoln.

Berlin, 7. maja. Wolff poroča: Pred flanderskim obrežjem je bilo 5. maja popoldne v zračnem boju s sodelovanjem neke naše torpedovke sestreljeno sovražno letalo. Došle angleške bojne sile so preprečile rešitev letalcev. Neka naša torpedovka je zaplenila 6. majnika pred flanderskim obrežjem nepoškodovano angleško letalo in je ujela oba častnika. Zahodno od čeri Hornsriiff je potopil 5. maja zjutraj topniški ogenj naše ladje angleški podvodni čoln »E 33«. Zrakoplov »L 7« se ni vrnil z nekega poizvedovalnega poleta. Po uradni objavi angleške admiralitete so ga uničile 4. maja na Severnem morju angleške pomorske sile.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Berlin, 6. maja. Veliki glavni stan:

Nek naš zrakoplov se ni vrnil s poleta v Solun. Angleži poročajo, da so ga sestrelili in zažgali.

Vrhovno vojno vodstvo.

Uničen nemški zrakoplov nad Solunom.

London. (K. u.) Reuter: Ob 2. uri zjutraj je priplul nad Solun Zeppelin; vojna ladja v pristanišču je izstrelila nanj tri rdeče ognjene pišce; nekoliko pozneje ga je že razsvetljeval žaromet. Zrakoplov se je vozil proti morju, bojne ladje so ga lahko obstreljevale, ker so ga dobro videle. Končno je izginil v oblakih. Čula sta se nato dva močna poka, sledil je svitel plamen, zrakoplov je padel v izliv reke Vardar. Neki francoski letalec, ki se je dvignil, trdi, da je zadela zrakoplov z dvema bombama.

London, 6. maja. (Uradno.) Podadmiral de Robeck javlja: Od posadke sestreljenega zrakoplova pri Solunu so ostali živi 4 častniki in 6 mož, ki smo jih ujeli.

21 angleških bojnih ladij uničilo en Zeppelin.

London, 6. maja. (K. u.) Admiraliteta javlja: Blizu šlezviške obali je brodovje naših lahkkih križark uničilo en Zeppelin. Ymuiden, 6. maja. (K. u.) Neki došli ribiški parnik poroča, da je opazoval včeraj ob 11. uri dopoldne boj 21 vojnih ladij z enim Zeppelinom, ki je napadel brodovje. Ladje so se takoj razkropile; samo dve sta ostali. Zrakoplov je dvakrat streljal, eno bojna ladja pa trikrat na Zeppelina, ki se je dvignil, a je bil očitno zadet. Začul se je strašen pok, zrakoplov je padel v morje. Parnik se mu je hotel približati, a angleške ladje mu tega niso dovolile.

Vstaja na Irskem.

Štiri Sinn Feiner so obsodili na smrt in ustrelili, pri 15 so izpremenili smrtno kazen v 10, oziroma 8 letni zapor; dvema so prisodili 10 letni zapor. »Times« cenijo v Dublinu povzročeno škodo na okroglo 60 milijonov mark. O novem spopadu z orožniki poročajo »Times«. Orožniki so izgubili 10 mrtvih in 18 ranjenih. Upor je bil tako skrbno pripravljen, da so imeli pripravljene že republikanske pošne znamke. Iz Ennis-corty poroča »Daily Mail«, da v tej pokrajini vključ uradnim zatrdilom upor še ni zaduščen. Skrivnosti, kako so oborožili upornike, še niso odkrili.

Ruska grofica Markiewicz obsojena.

Dublin, 7. maja. (Kor. ur.) Grofica Markiewicz je obsojena na dosmrtno prisilno delo. Številne smrtne obsodbe so izpremenili v zaporne kazni.

Na Balkanu.**Ententa bo pritisnila na Grško.**

Berlin, 6. maja. »Vossische Zeitung« poroča iz Amsterdama: Naš londonski zapupnik javlja iz vojaških krogov, da pričakujejo resnih korakov proti Grški. Z vsoto gotovostjo pričakujejo, da bo angleški poveljnik sredozemskega brodovja skupno z generalom Sarraillom odredil prisilne odredbe. Najprej bo menda dal zasesti grška pristanišča.

Italijanski poslanik na Grškem.

Atene, 6. maja. (Kor. ur.) Italijanski poslanik je imel zvečer dolg razgovor z ministrskim predsednikom Skuludisom. Jutri ga sprejme kralj.

Naš cesar rumunskemu kralju.

Bukarešt, 7. maja. Naš cesar Franc Jožef je poslal kralju Ferdinandu daljše pismo. Pismo je odgovor na ono lastnoročno pismo, v katerem je rumunski kralj naznanil smrt kraljice Elizabete.

Rumunsko-bolgarska pogajanja.

Sofija, 6. maja. Finančni minister Tončev je glede sedanjih pogajanj v Bukarešti izjavil, da se gre za gospodarske razmere in da stvar napreduje. Zdi se, da se sporazum že bolj ceni in njegovo uresničenje smatra za potrebno. Mislim, da se bo v bližnji bodočnosti sklenil dogovor za obravnavanje gospodarskih vprašanj.

Srbi zahtevajo Skader in severno Albanijo.

Genf. Listi v Bordeaux poročajo, da je črnogorski kralj vznevoljen vsled Pasičeve izjave v Petrogradu, da morajo dobiti Srbi Skader in severno Albanijo.

Putnik odstopil kot vrhovni poveljnik srbske vojske.

Dunaj. »Südsl. Korresp.« poroča iz Aten: Dosedanji generalisimus srbske armade, vojvoda Putnik, je odstopil z ozirom na svoje slabo zdravje. Vrhovno vodstvo srbske armade je prevzel podpolkovnik Vazić.

V Solunu izkrcali 20.000 Srbov.

Atene. (Kor. ur.) V Solunu so 2. t. m. izkrcali 20.000 Srbov.

Nemški topničarji v Macedoniji.

Kolin. Pariški listi poročajo, da so pričeli v Macedoniji v sredo zopet grometi nemški topovi.

Francozi zasedli železniško progo Solun—Florina.

Atene, 9. maja. (Kor. ur.) Wolffov poročevalec potrjuje, da so pustili Francozi na kolodvoru v Florini stražo in tako zaključili zasedbo železniške proge Solun—Florina. Proti Florini pošiljajo nove čete.

Francozi zasedli Florino.

Iz Aten se poroča, da so vdrle 2. majnika v Florino tri francoske stotnije, kjer so prijeli 12 Grkov, češ da vohunijo. Prijeli so tudi avstrijskega konzularnega tajnika iz Bitolja, ki je potoval iz Aten v Bitolj. Na ugovor grških oblasti se francoski častniki niso ozirali in so odvedli ujetnike. Florina leži južno od Bitolja na Grškem.

Novo črnogorsko ministrstvo.

Bordeaux, 6. maja. (K. u.) Agence Havas: Nova črnogorska vlada je sestavljena sledeče: predsedstvo, zunanje stvari in finance Andreja Radović, vojsko general Luka Rajnić, pravosodje in notranje stvari Janko Spasoević, javni pouk in bogočastje Peter Vucković.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. maja. Veliki glavni stan: Naše patrulje so uspešno poizvedovale južnovzhodno in južno od Armentieres. Ujele so več sovražnikov in zaplenile dve strojnici in dva metalca min. Odbili smo izlaska angleški napad pri GivENCHI en Gohelle na nekateri vdrtni, ki smo jih zasedli. Severnovzhodno od Vienne le Chateau (Argoni) se je izjalovilo večje patruljno podjetje po pobližnjem boju.

Na levem bregu Moze so se razvili dalje topniški in pehotni boji južnovzhodno od Haucourt. Dovedli so nam nekaj uspehov, ne da bi že bili popolnoma zaključeni. Podnarednik Frankl je sestrotil južno od Warne-ton svoje četrto sovražno letalo, neki angleški dvokrilnik. Njegovo veličanstvo cesar je izrazil svoje priznanje dejanjem vrlega letalca s tem, da ga je povišal za častnika.

Neko angleško letalo smo prisilili, da se je moralo izkrcati južnovzhodno od Die-denhofen. Letalce smo ujeli.

Večje število francoskih privezanih zrakoplovov se je vsled nenadnega viharja sinoči odtrgalo, vihar jih je gnal čez naše vrste. Do zdaj smo jih dobili nad 15.

Berlin, 7. maja. Veliki glavni stan:

Boj zahodno od Moze se tudi včeraj še ni končal. Posebno živahno je na obeh straneh delovalo topništvo. Vzhodno od reke se je izjalovil francoski napad pri selu Thiaumont. Na več točkah ostalega poročišča smo odbili sovražne poizvedovalne oddelke. Nemška patrulja je pripeljala tulo od Lihorsa nekaj ujetnikov.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

5. maja ob 3. popoldne. Južno od Somme se je izjalovil poizkušeni sovražni presenetljivi napad na naše jark pri Cheppy. Zahodno od Moze so napadli Nemci po močnem obstreljevanju včeraj s silo postojanke severno od višine 304. Sovražni napad smo odbili na celi bojni črti. Sovražnik se je ustalil le na nekaterih mestih naših

našeprednejših jarkov. Vzhodno od Moze in na Woivre od časa do časa prekinjeno delovanje topništva. Na ostalem delu bojne črte je bilo ponoči primerno mirno.

Francosko uradno poročilo.

5. maja ob 11. zvečer. Slabo vreme zavira boje na večjem delu poročišča. Poroča se le o streljanju s topovi. Zahodno od Moze se nadaljuje podnevi ljuto obstreljevanje v odsekih griča 304. V gozdih Avocourt in Caurette manj ljuto, toda trajno streljanje s topovi. Vzhodno od Moze in na Woivre zmerno delovanje s topovi.

Belgijsko uradno poročilo.

5. maja. Potem ko je namerilo nemško topništvo, predno se je zdnilo, ljut ožen na naše postojanke severno od Steenstrate in Dixmuiden, je sledil zelo živahen boj. Ob obstreljevanju nemških črt smo močno poškodovali sovražne zakope in jih na več mestih podrli.

Angleško uradno poročilo.

6. maja. Sovražnik je v minuli noči razstrelil pri Neuville mine, danes pa mino vzhodno od Alberta, ne da bi se bil položaj izpremenil. Ponoči so topovi zelo delovali na bregovih Somme in nasproti Hurluch. Danes se nič ne javlja. Uspehi so navadni. Včeraj so se bojevali v zraku. Dve sovražni letali smo prisilili, da sta se morali spustiti na tla za nemškimi črtami. Eno se je razbilo. Letalci našega letala so streljali na letalce nemškega letala, ko se je to izkrcalo; nato so se vrnili v dobrem stanju. Drugo sovražno letalo je bilo poškodovano. Izgubili smo eno letalo, ki je padlo v sovražnih črtah.

Nemci pri Ypernu.

Hamburg. »Daily Chronicle« poroča: Pri Ypernu ne kažejo Nemci nobene slabosti. Naše topništvo se je sicer pomnožilo, a kljub temu Nemci močno streljajo s topovi, strojnimi puškami, možnarji itd.

Rusi na Francoskem.

Genf, 7. maja. (Kor. ur.) »Journal de Geneve« piše: V Marseillu izkrcane ruske čete baje ne štejejo več kot 900 mož. Na voznji so jih spremljali Japonci, ki so iz previdnosti hoteli voziti samo ponoči. Od tod izvira počasna vožnja in tajnost. Rusi so prispeli neoboroženi in bodo torej uporabni na fronti šele čez nekaj časa.

Naknadna prebiranja v Franciji.

Genf. Od 15. do 30. majnika izvedejo na Francoskem splošno prebiranje vseh zadnjih rekrutov za orožje nesposobnih mož.

Podvodni čolni v zalivu Bordeaux.

Genf. Francoski listi poročajo, da so se pojavili sovražni podvodni čolni tudi v zalivu Bordeaux.

Nagrade rojstev v Franciji.

Pariz. Poslanca Benazet in Aubriot v svojem poročilu o nagradah rojstev v Franciji predlagati: mati prvih dveh otrok dobi za vsakega otroka nagrade 500, za tretjega 1000, za četrtega 2000 in za vsakega nadaljnjega otroka 1000 frankov. Oče, ki vzgoji štiri otroke do 15. leta, se nagradi z 2000 franki.

Napovedani veliki napad četvero-sporazuma.

Curih. »Züricher Post« objavlja zanimive podrobnosti o napovedani veliki ofenzive sporazuma, da so jo odgodili najbrže z ozirom na vreme, kar velja posebno za vzhod. Tudi na zahodnem bojišču se niso pripravljali na njo, na Balkanu pa še čakajo srbske armade. Pogoji ofenzivi niso ugodni. Predorni poizkus v Champagni in pri Artois je stal lani Francoze 190.000 mož, Rusi so izgubili v bojih ob novem letu 90.000 mož, marca pa 140.000. Italijani so izgubili vselej ob napadih pri Soči 100.000 in 150.000 mož. Da vrnemo dosedanje ne-uspehe, nameravajo izvesti novo ofenzivo v večjem obsegu. Če se res izvede dosedanj načrt, po katerem naj bi se istočasno napadalo na zahodu od zgornje Rene do zliva reke Yser in bi izkrcali istočasno armado na belgijski obali, je pričakovati številna ranjenec, pogrešancev in mrtvih, ki bi presegala šestmesečno število, ne da more sporazum upati na predor sovražnih črt.

Vojaške zadeve.

Veliki admiral. Nj. c. in kr. Veličanstvo je z najvišjim odlokom z dne 4. maja 1916 ustanovilo šaržo velikega admirala v II. činovnem razredu. Prvi veliki admiral je postal sedanji poveljnik mornarice Anton Haus.

Odlikovanje generala dr. Svetozarja pl. Borojevića. Cesarsko otomansko zlatno in srebrno Imtiaz vojno kolajno je dobil general pehote dr. Svetozar pl. Borojević.

Imenovanja v generaliteti. Generalni polkovniki so postali: general pehote Svetozar Borojević pl. Bojna, feldcajtmajster Pavel Puhalló pl. Brlog, general konjenice Karl Tersztyanszky pl. Na-

das, Viktor Dankl, Franc Rohr, Edvard pl. Böhm-Ermolli, Karl baron Pflanzer-Baltin in general pehote Friderik pl. Georgi.

Generala pehote sta postala podmaršala Ivan vitez pl. Henriquez in Albert Schmidt pl. Georgenegg. — Za podmaršala je imenovan generalni major Anton Andrian. — Generalni majorji so postali polkovniki: Alojzij Petkovič, Aleksander Zhuber pl. Okrog, Gustav Fischer, Anton Plivelič.

Odlikovanje načelnika avstrijskega zrakoplovne brodogradnje. Cesarski otomanski Medždijde red II. vrste je dobil polkovnik genijskega štaba Emil Uzelac.

Za vojne kurate so imenovani: Mrevlje Anton, dom. dop. okr. poveljstvo Trst (bivališče Bovec — dop. okraj Trst), pri rez. bolnici v Leobnu; Trampuš Marij, dom. dop. okr. poveljstvo Trst (bivališče Tržič, mor. dop. okr. pov. Trst), pri vojnem superioratu v Gradcu; Rovtar Anton, dom. dop. okr. pov. Ljubljana (bivališče Ribnica, dop. okraj Ljubljana), pri zasilni rezervni bolnici št. 4 v Liebenatu; Gnidovec Anton, dom. dop. okr. poveljstvo Trst (bivališče Trst, dop. okraj Trst), pri garnizijski bolnici št. 8 Ljubljana; Klemenčič Pavel, dom. dop. okr. pov. Ljubljana (bivališče Kočevje, dop. okraj Ljubljana), pri rezervni bolnici v Celju.

Prestavljeni so: Polkovnik 7. pp. Hutter Josip k 54. pp.; major 27. pp. Strobl Josip k 87. pp.; poročnik 17. pp. Tax Hubert k 27. pp.

Odlikovanja. Cesarsko otomansko srebrno Imtiaz vojno kolajno in cesarski otomanski železni polumesec je dobil stotnik 79. pp. Edmund Biber. — Cesarski otomanski železni polumesec so dobili: četovodja 4. trd. top. p. Bogomir Kos, desentnik 4. trd. top. p. Ludvik Lipovšek, desentnik 7. trd. top. p. Josip Treven, predmojster 4. trd. top. p. Stanislav Košir, predmojstra 4. trd. top. p. Franc Bležek in Avgust Klajnšek, topničar 4. trd. top. p. Martin Senica, topničarja 7. trd. top. p. Franc Setnižar in Martin Povše, predmojstra 10. trd. top. baona Ivan Sever in Jurij Hrastnik. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil strojni obratni vodja 1. vrste Ivan Žitnik. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil pomorski kadet Emil Strancar. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 5. domobr. p. Karel Cumar, poročnik 5. dom. p. Josip Peršolja. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil tit. narednik 27. dom. p. Belihar Miroslav, nrideljen div. telef. oddelku št. 17. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil desentnik 5. dom. p. Stante Rudolf. — Pohvalno priznanje se je izreklo nadporočniku 37. dom. p. dr. jur. Antonu Kraljič in nadporočniku dr. jur. Hugonu Košiček. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil višji zdravnik 1. dom. p. Maks Krassnič pri div. zdrav. zavodu št. 13. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil stotnik 97. pp. Avgust pl. Salomon. — Srebrn zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: častniški namestnik 10. polj. top. p. Fridolin Frahs, tit. narednik evid. oskrb. skladišča v Lovu Ivan Klejnšek, narednik 8. san. odd. Anton Gospodarič. — Srebrn zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil tit. desentnik Franc Glabishnig.

Prestavljen je k generalštabnemu zboru stotnik 4. trd. top. p. Aljančič Zdenko.

Odlikovanja pri 7. poljskem topniškem polku. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila desentnik Hladin Mihael in topničar Mally Konrad. — V drugič je dobil bronasto svetinjo desentnik Schrott Franc. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: ognjičar Godec Blaž, četovodja Stromc Jakob, predmojstra Boh Anton in Happer Mihael, topničarja Karregger Franc in Jordan Franc in častniški sluga Pudlo Peter.

Odlikovanja pri 87. pešpolku. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: štabni narednik Seiberl Anton, četovodja Žagar Franc, desentniki Hrovat Ivan, Kožel Josip, Krejnc Simon, Rožman Jakob, Vouda Imbro in Žagar Rafael, infanteristi Arzenšek Franc, Kočnik Štefan, Medved Anton, Omerza Franc, Ostruh Jurij in Šretl Franc. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodja Lerchbaumer Franc; desentniki: Kržan Mihael, Presker Mihael, Selih Franc in Sommer Anton; poddesentniki: Handej Rok, Hrovat Ivan, Koren Anton, Kovačič Ivan, Lapornik Alojzij, Martini Franc, Mohorko Ivan, Novak Ivan, Sešek Franc, Slokan Ivan, Smole Fran in Vizjak Pavel; infanteristi: Bobek Martin, Čretnik Ivan, Fras Alojzij, Handej Luka, Horvat Franc, Hudiček Leopold, Jančič Ivan, Jelez Mihael, Jazbinšek Blaž, Kelc Franc, Koprivšek Franc, Kos Ivan, Kovač Štefan, Kračun Miroslav, Krašovec Ivan, Križnik Josip, Kukovec Franc, Letič Josip, Marodi Mihael, Mlinar Lovrenc, Ogorelec Ivan, Pavlič Franc, Planinc Ivan, Podergaj Martin, Podstenšek Anton, Rebernik Ivan, Roman Ivan, Rusič Anton, Safonik Simon, Senič Jakob, Stražišnik Jakob, Štrukelj Ivan, Wuzejn Franc, Žagar Viktor in Zebelj Franc.

Spomin na Simona Gregorčiča.

Odkar je buknila vojna z Italijo, je postala goriška dežela središče splošnega zanimanja. Zmagoslavni boji našega orožja ob Soči oživljajo v marsikaterem junškem branitelju jugozapadne fronte kakor tudi med prebivalstvom na Goriškem in v sednjih deželah spomin na slovenskega pesnika Simona Gregorčiča, ki je posvetil sedaj okrvavljeni Soči eno svojih najlepših pesmi. Zato podajemo v naslednjem še neznan spis Gregorčičev — prošnjo, ki jo je poslal pesnik leta 1887, na takratnega ministra barona pl. Gautscha za priznanje pokojnine. Spis utegne tembolj zanimati, ker se loči od običajne oblike prošnje ter je deloma pisan v verzih, in ker se v njem Gregorčič sam jasno izreka o pesnikovanju in o ciljih svojega pesniškega delovanja. Prošnjo je prejel naš list po posredovanju gospoda notarja Ignacija Gruntarja; kakor znano, je vezal Gregorčiča z Gruntarjem iskreno prijateljsko razmerje, o čemer najbolje pričajo mnogoštevilna pesničkova pisma, ki jih pravkar objavlja slovenski leposlovni mesečnik »Dom in Svet«.

Prošnja ima nemško besedilo, ki se v prestavi glasi:

Vaša ekscelenca!

Visokorodni gospod!

Ohračen po pozivu Vaše ekscelence, ki mi je došel po posredovanju viteza pl. Tonkli, se drznem sedaj naravnost obrniti na Vas:

Vom Land des Öhlbaums und der Reben,
Vom Meer und Hochgebirg umsäumt,
Wo ew'ger Schnee, stets grünes Leben, —
Hab' ich der Kindheit Traum geträumt.
Dort weidet' ich am Bergeshange
Des Vaters Heerd' ein Hirt'chen klein,
Dort lauscht' ich froh der Vöglein Sänge
Und stimmt' oft selber fröhlich ein.
Doch früh verließ die zahme Heerde,
Das theure Heim der arme Hirt,
Daß andrer Heerde Hirt er werde,
Die öfter, weiter sich verirrt.*

So ward ich Seelenhirt, ward Priester,
Doch nicht verlernt' ich den Gesang:
Ward mir das Leben trüb und düster,
Fand Trost ich bei der Leier Klang.
Den Musen halb, halb dem Altare
Lich Zeit und Kraft ich manches Jahr;
O könnt' ich fürder bis zur Bahre
Dem Sang mich widmen ganz und gar!...
Dich hat des Herrschers Wort erkoren
Zum Hort des Wissens und der Kunst; —
Vernimm denn mit geneigten Ohren
Des Sängers Bitt' um Deine Gunst.
Mach' Du von drückenden Geschäften,
Mach' mich von Not und Sorgen frei,
Daß ich mit ungetheilten Kräften
Mich froh dem Dienst der Musen weih.
Stets Dank zu Dir hegt' ich im Busen,
Doch du gewännest edlern Lohn!
Erwürdest Dir das Lob der Musen
Und Dank von meiner Nation!...

Vaša ekscelenca! S tem bi bilo v kratkem podano moje življenje in stremjenje in hrepenenje. Biti hočem čisto kratak, kajti Vaše ekscelence čas je drag; ako bi Vas brez potrebe mudil, bi oškodoval znanstvo in umetnost. Vaša ekscelenca! Dosedaj sem objavil samo en zvezek pesmi, katerih en izvod druge izdaje** se osmelim Vam pokloniti. Vendar je pa v naših leposlovnih časopisih raztresenih še veliko pesmi ter bi se takoj lotil redakcije II. zvezka, ako Vaša ekscelenca ugotovi moji prošnji.

Smer mojega pesniškega delovanja je idealistična in tendenca ta: navdušiti čitatelja za vse visoko, lepo, resnično in dobro, podžigati in hraniti v njem ljubezen do ožje in širše domovine, kakor tudi do prestola, in užgati splošno dejalno človekoljubje, posebno ljubezen do nesrečnih. Ta cilj, upam, sem tudi obilno dosegel.

V tem smislu želim tudi nadalje delovati, in sicer s polnimi, veselimi močmi. Poezija zahteva po mojem mnenju velika moža in celo moč, muze ne marajo deljenega srca. Ob tem delu pa ne bi mi bila naklonjenost Vaše ekscelence samo zato, ker je, marveč brezpozojno potrebna. Zato iskreno prosim, da mi je ne odrečete, marveč udeležite svojo blagovoljnost s podlittvijo male pokojnine. Vaši ekscelenci bo lahko najti naslov in sredstva v to svrhu. Najudanejše podpisani služi vendar že nad 18 let v zadovoljstvo predpostavljanih in je kljub neprestani bolehnosti pri tem še literarno deloval. Njegovo zdravje tudi tačas ni trdno, pluća niso izmed najboljših in večkrat ga nadleguje močno srčno utripanje, kar mu govorjenja ne dela samo težavnega, nego tudi nevarnega. Tudi si ne želi zaprosene pokojnine v brezdelju uživati, marveč uporabiti jo za intenzivnejše literarno delovanje, in tako namesto z živno, s pisano besedo pripomoči k izobrazbi ljudstva.

Vaši ekscelenci je bila izročena velika naloga, pospeševati izobrazbo največjega

* V teh verzih izraženo misel je Gregorčič že l. 1881. razpredel v globokoobčutni pesmi »Pastir«.

** Izšla 1884 v založništvu knjižarne Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

poliglota med državami na svetu. Gojim prepričanje, da Vam je prosveta in oblaženje vsakega jezikovnega plemena našega velikega cesarstva enako pri srcu. In kolikor bolj je zaostalo kako pleme vsled nesreče časov, toliko bolj potrebuje Vaše ljubezni in skrbni. Kot sin takega, ne po lastni krivdi zaostalega, sedaj pa k luči, k resnici, k izobrazbi krepko navzgor stremčega ljudstva, se priporoča podpisani naklonjenosti Vaše ekscelence, ker upa, da bo mogel kaj storiti za njegovo oblažitev.

Vaše ekscelence prepokorni

S. Gregorčič, župni vikar.

Gradišče P. Renče pri Gorici, dne 8. februarja 1887.

Vojaški pozdravi.

Slovenski fantje pri reševalni straži na smučeh smo še vsi zdravi in vaselega srca, hvala Bogu. Tu na visokih gorah smo imeli veliko opraviti zaradi snežnih plazov in smo tudi veliko podstutih rešili. Mi smo kljub nevarnostim ostali vsi živi in zdravi. Pozdravljamo vse domače, posebno pa naša dekleta! Vincenc Weith, Domžale; Franc Drganc, Toplice; Anton Jurič, Šmartno pri Litiji; Anton Juhant, Dobrova pri Komendi; Ivan Lunder, Stegne pri Moravčah; Josip Menič, Burjane, Primorsko. — Z bojne črte ob Prutu pošiljajo nebroj pozdravov vsem Slovencem in Slovenkam: Izidor Radikon, Karol Žibret, Alojzij Jurečič, topničarji; Ivan Flis, desetnik; Anton Mavrič, Rudolf Novak, predstrelca; Franc Rožman, Franc Poljanšek, topničarja. — Vsem prijateljem in znancem pošiljajo iz strelskih jarkov priske pozdrave: Ivan Grdin, Jožef Bukovec iz Doblič, Franc Fortuna, Janko Doltar, Polde Kmetič, Leopold Papež, Anton Jakša, Ivan Gorše, Matija Šimec, Stefan Rupret. — Najlepše pozdrave pošiljajo vsem znancem in znankam slovenski podčastniki pešpolka Janezov: Jože Burja, četovodja; Ivan Tavčar, četovodja; Kržič, korp.; Valentin Rakar, korp.; Kreč, korp.; Keber, podd.; Jakopič, podd. — V imenu vseh Slovencev svojega oddelka pošilja vsem prijateljem in čitateljem »Slovenca« iskrene velikonočne pozdrave: Ciril Prestor, vojni telegrafist in rač. podčastnik. — Mnogo lepih pozdravov vsem Slovenkam in Slovencem pošiljajo s fronte prostovoljni strelci: Ivan Lekše, Fr. Jakše, Ivan Seršen, Ivan Makovec. — Topničarji težke divizije pošiljamo iskrene pozdrave vsem Slovencem in Slovenkam: Joško Carl, Jakob Reven, Anton Trunkel, Josip Saja, Anton Slapar. — Oddelek strojnih pušk pošilja vsem znancem in prijateljem prav iskrene pozdrave: Grohar Leopold, narednik; Josip Petrič, narednik; Polajear Anton, orožni mojster; Gjurič — »strie Marko«, narednik. — Vse slovenske dekleta in mladeniče pozdravljajo z visokih snežnih planin slovenski sanitejci: Kodermac Anton, Franc Jeršin, Franc Perehaj, Matija Čeligoj, Franc Jager iz Ljubljane, Ivan Ilja iz Cerkelj. — Iskrene pozdrave pošiljamo vsem Slovencem in Slovenkam, posebno pa našim ljubim staršem, bratom in sestram v nadi na lepšo bodočnost: Desetnik Kolarič Anton; Toškan Ivan, Dekani; predmojstri: Robič Maks, Kerševan Pet., Rihenberk; Gabrovšek Josip., Rovte; Primožič Ivan, Rečica ob Paki; Mislej Al., Štjak; Panig Val., Trst; Germek Al., Štanjel; Devetak Rud., Doberdob; Matelič Ant., Tolmin; Kravanja Jos., Čezsoča; Špehonja Rajm., Kobarid; Jerončič Iv., Goče; Stibil Anton, Polenshak. —

Za državo.

Patriotično nabiranje predmetov iz cina in svinca, ki nič ne zaležejo. Glasom razpisa ministrstva za nauk in bogočastje si prizadeva vojna uprava, ki ima skrbeti za potrebe čine v vojni stoječih čet, od pomoči čim dalje večjemu pomanjkanju cina. Ker vsled preprečenega uvoza ni mogoče dobiti dovolj surovin, je treba posebno pozornost obrniti na že izdelane predmete in njih odpadke, ki nič ne zaležejo in se proč vržejo. Da se običajno kolikor mogoče varuje, se bodo predmeti, ki so v rabi, šele v skrajni sili odvzeli, prej pa se bo

skušalo izkoristiti v veliki množini se nahajajoče že iz rabe izločene in zavrnjene predmete. Ker je imelo lansko nabiranje kovin nadvse pričakovane ugodne uspehe, namerava vojna uprava letos prirediti nabiranje iz cina in svinca napravljene tube, zavoje, staniolni papir (srebrni papir) in slično. Dandanes prihaja mnogo izdelkov, kosmetičnih priprav, živil in kemičnih predmetov itd. v promet, ki se nahajajo v tubah, zavitkih in ovojih iz cina ali svinca. Tem tubam, ki so navadno narejene iz prav dobrega materiala, ne prisoja nihče nikake vrednosti in se brez pomisleka pomenečo proč. Nabiranje teh predmetov bi dalo znatne množine svinca in cina. Pri tem poslu bi zopet imelo učiteljstvo ter šolska mladina poglavito nalogo. Nabiralo pa se ne bo od hiše do hiše, ampak po navodilih učiteljstva bo mladina doma in morda tudi pri sosednih družinah nabirala navedene predmete. Nabrano blago bode mladina oddala za to določeno dne v šoli, kjer se bo vse potrebno ukrenilo, da se izroči svojemu namenu.

Ij Pozor! Ministrska naredba glede dolžnosti naznanila k o v i n z dne 7. febr. 1915, št. 27 drž. zak. in z dne 29. marca 1915, št. 80 drž. zak. je spremenjena v toliko, da zalag alumunija, antimona in cina ni potreba mesečno naznaniti političnim oblastim I. instance (v Ljubljani magistratu), ako ne presegajo teže 5 kg; svinca in bakra 10 kg, bakrene in cinkove zlitine 30 kg, cinka 50 kg, pocinjene pločevine pa 100 kg. Ne glede na težo se pa mora še naznaniti: chrom, ferrochrom, molybden, ferromolybden, nikel in ferronikel, vanadium in ferrovanadium, volfram in ferrovolfram, rude, predprodukci, star material, odpadki in pepel. Drugo ostane vse neizpremenjeno. Nadalje je naznaniti sledeče predmete, če so docela ali le delno iz cina ali železine: 1. pločevina, cevi, drogi, table, plošče in surovine. 2. Folije. 3. Vrče, cementi in druge posode, skleda, krožniki, tase, pokrove, žlice, svečnike, ako niso kot umetnost. Kopalne banje, pipe in druge armature, posamezni deli aparatov (posebno če so v svečnasti obliki). Pod 1 in 2 so naznaniti, ako presegajo težo 5 kg. Naznaniti mora te predmete vsakdo, ki jih ima ali hrani (tedaj tudi zasebniki). Ministrska naredba z dne 28. aprila 1916, št. 124 državnega zak. izpreminja maksimalne cene za emajlirano posodo in jeklene pločevine, litega železa, pocinasto in surovo znotraj brušeno posodo, kakor tudi za pralne in druge kotle. Te nove cene morajo trgovci imeti n a b i t e v svojih prodajalnah na vidnem kraju. Novi maksimalni ceniki se dode pri političnih oblastih I. instance (v Ljubljani pri mestnem magistratu).

Ij Dolžnost naznanila. Trgovci in obrtniki se opozarjajo, da poteče v torek, dne 9. t. m. rok dolžnosti naznanila za usnje, kože, kožice in strojila. Naznanilo je podati po stanju od sobote t. j. dne 6. t. m. ter poslati prigrislušču za usnje v c. in kr. vojnem ministrstvu. (Ledermeldestelle im k. u. k. Kriegsministerium, Wien, III. Vordere Zollamtsstrasse 3.)

— Nagrade za iskanje orožja in vojnega materiala je razpisalo vojaško poveljstvo za mesto Belgrad. Kdor najde avstrijski ali sovražni top, dobi za poljski top 350 K, za 10 ali 12 cm havbice 600 K, za težke topove do 900 K.

— Državna zveza za vojniške domove. V nedeljo, dne 30. aprila, ob 10. uri dopoldne se vrši v veliki dvorani dunajske trgovske in obrtne zbornice, I. Stubenring 8, ustanovni občni zbor državne zveze za vojniške domove, za katero je dala pobudo IV. stanovanjska konferenca. Vabila na zbor so se razposlala onim korporacijam javnega prava in drugim juridičnim osebam, o katerih se smatra, da hočejo iz splošno-koristnih nagibov pospeševati gibanje za vojniške domove. One korporacije in juristične osebe, ki se hočejo pridružiti državnemu zvezi in se udeležiti ustanovnega zbora, se prosijo, da naznanijo imena svojih delegatov na naslov: Zentralstelle für Wohnungsreform IX. Peregrinengasse 2.

Cerkvena zemlja na Ogrskem za vojne domove. Na zborovanju ogrskih poljedelcev je škof dr. Prochaska stavil znamenit predlog za zemljiško reformo. Zemlja naj ne bo več predmet spekulacije, ampak naj širokim ljudskim slojem bo domača gruda, ki jih preživlja. Narod, ki nima doma, ni narod. V obširni utemeljitvi je predlagal, naj se na Ogrskem uvede sistem v e č n i h n a j e m o v. Gotova gospodarska ozemlja naj dobi država v najem za večne čase, in sicer fidejkomise, cerkvena zemljišča in fundacionalno zemljo. Ustanove naj se male kmetije v obsegu 15 do 35 oralov. Ta zemlja naj se v prvi vrsti daje onim poljedelcem, ki so se odlikovali na bojišču, dalje moškim, ki so vsled vojne izgubili svoje premoženje ali vsled smrti svojcev trpeli veliko škodo, dalje ženam, katerim so možje padli v vojni in končno izselencem, ki se vrnejo in so pripravi za kmetijo. Za invalidne častnike, ki so se posebno odlikovali, naj se ustanove srednje posesti do 350 oralov. Najemnina naj bo zelo nizka in naj pokrije samo najemnino in male upravne stroške, ki jih ima država

sama. Kmetijo naj dobi vedno prvorojeni sin, ki ni nikdar dolžan bratom in sestram dati kako odpravnino. Podnajem naj bo prepovedan. Zborovalci so škofov načrt sprejeli z velikim navdušenjem, kajti to bo največja reforma od leta 1848. dalje.

Primorske novice.

Goriška slovenska gimnazija se v kratkem otvori v Kromeriju na Moravskem. Tako poroča iz Brna graška »Tagesspost«.

IV. vojnega posojila je podpisal goriški deželni odbor 100.000 K, na prejšnja tri pa 450.000 K, vsega skupaj tedaj nad pol milijona kron.

Iz Gorice. Vreme imamo prav lepo. Topniški boji se vrše naprej in nad našimi glavami neprestano pojejo sovražne kroglice. Čudno je, koliko ljudi je še v Gorici, dasi so vedno nove žrtve. Mnogo je celo takih, ki bi lahko šli, kamor bi hoteli, ker imajo denar, pa vendar nikamor ne gredo. Privadili so se nevarnosti. Seveda, kadar posebno hudo buče granate in drugi izstrelki, tedaj bi vsak najrajši izginil iz mesta; a komaj nevarnost nekoliko poneha, je že vse pozabljeno in olajšanega srca pravijo: hvala Bogu, da smo le doma. — 3. t. m. popoldne sta padli dve granati v ulico Morelli in lahko ranili eno osebo, dve kološki pa ubili. 5. t. m. zjutraj je pa udarila granata v gostilno pri Vipavski železnici na Mirenski cesti in v hlevu ubila konja, kravo pa ranila; ravnotam sta bili nedavno ubiti dve kozi. — V mestu se jame čutiti pomanjkanje drv in kuriva sploh.

Nova pota v izobrazbi mladine. »La Gazzetta di Trieste« piše: Ne polnite gimnazij in realnih gimnazij smatrajoč jih za tovarne državnih uradnikov, katerih edini cilj je pokojnina! Da, država bo potrebovala uradnikov v različnih panogah svoje uprave, toda v prvi vrsti bo skušala zasesti mnogo mest z invalidi in drugimi, ki se bodo vrnil iz vojne oslabei; potem se bo pa država gotovo tudi zopet brzo lotila prenosne v upravi, ki ima pospeševati delovanje uradnega stroja. In tedaj bo konec slabi navadi, da se smatra državna uradniška služba kot najlagodnejši cilj, da se smatra država za neizmerne jasli ali če hočete za veliko bogato naloženo mizo, za katero more vsakdo udobno sedeti, kdorkoli ima v žepu unjo srednjeevropskega zrelostnega izpričevala. Država, o meščani, ni ne jasli ne miza, država je skupnost nas vseh in ista stvar je v manjšem obsegu občina. Kdor stremi za tem, da živi kot parasit države ali občine, škoduje samemu sebi in svojim državljanom; kdor loči svoje koristi od skupnih, ki jih predstavljata država in občina, ali ne pozna lastnih koristi ali pa ravna kot slab državljan. — Temu dodaje »Il Lavoratore«, ki jih popolnoma odobruje, da bi morala že ljudska šola delati na to, da se izpraznijo srednje šole in tako izsuši vir za vedno nove reke takih, ki prav za prav niso za nobeno stvar sposobni, zato pa tišče v državno uradniško službo. Že v ljudski šoli naj bi se mladini pokazala pot v razne delavnice in podjetja in ji vcepilo prepričanje, da delo ni sramota, marveč tem večja čast, čim bolje je kdo razume. Dalje naj se mladina napoti v trgovske in navtične šole, ne da bi se zahtevalo za sprejem spričevalo IV. razreda kake srednje šole. Pripravo na te praktične šole naj prevzame posej preosnova meščanska šola. Le tako bi izpraznili srednje šole, razbremenili državo in odprli nova pota za svež, krepak razvoj vseh ljudskih sil.

Izredno povišanje. Kakor poročajo, je bil bivši vodnjanski sodnik g. Evgen Marković od enoletnega prostovoljca povišan v nadporočnika-avditorja.

Umrl je za domovino Miha Zimic, posestnik iz Deskelj h. št. 34 na Goriškem. Štiri mesece se ni vedelo ničesar zanj, pretekli teden pa je prišlo prežalostno poročilo, da je 1. maja v Gospodu zaspal, in sicer v Zagrebu. Bil je vzoren gospodar, priden delavec in neomahljiv naš somišljenik. Zapušča mlado vdovo, obnemgle stariše in več nedoraslih otročičev, ki se nahajajo kot begunci na Kranjskem. Vrlemu somišljeniku želimo najslajši počitek na kraju miru, pokojnikovi preostali pa sprejmite naše najgloblje sožalje! — V celovski bolnišnici je umrl 30 let stari lovec Peter Kuk iz Tolmina.

Umrl je v Kromeriju, kjer je sedaj nameščena goriška blaznica, umobolni Anton Trobec iz Berji.

V Italiji se nahajata že 10 mesecev družini: Tratnik, cerkvenik na Iderskem št. 63 in Sturm vulgo Tinež iz občine Livek št. 77 pri Kobaridu.

Prisilno cepljenje koz na Goriškem. Z ozirom na prisilno cepljenje koz na Goriškem objavlja c. kr. goriško glavarstvo v Ajdovščini naslednji razglas: Pri dosedanjem letošnjem cepljenju koz se je predstavilo le neznatno število prebivalcev. Z ozirom na pretečo nevarnost te nalezljive bolezni posebno v bojnem okrožju je v splošnem in javnem blagru, da se dajo cepiti vsi in posebno odrasli, ki niso bili cepljeni zadnjih šest let. Iz javnih in zdrav-

stvenih ozirov določa okrajno glavarstvo, da osebe, ki se ne dajo cepiti proti kozam, ne dode več nikakršnega potnega dovoljenja; begunce in posebno nasprotujoče osebe se takoj odpravi v begunski tabor. Županstva naj zastavijo ves svoj vpliv, da se ljudstvo podvrže cepljenju.

V Banah nad Trstom so lepo popravili že več let zapuščeno in zaprto Burgstallerjevo kapelico in 12. marca letos je vojni kurat z Opčin blagoslovil novo sliko Matere božje ter opravil sv. mašo in sv. križev pot. Od tedaj se ljudje vsak dan zbirajo v kapelici in skupaj molijo sv. rožni venec. 16. m. m. je imel v kapelici blagoslov in govor preč. g. župnik z Opčin. Oskrbovanje kapelice je prevzel g. Jakob Milkovič, ki se je tudi največ trudil za popravilo in otvoritev kapelice.

V ruskem ujetništvu se nahajajo Venčes Ipavec v Omsku, Dernovšek Peter, Anton Kosmač iz Sedla, A. Šiban iz Fojane, Franc Solosli iz Kojsega.

Krompir za seme. Tržaški magistrat razglasa, da ima na razpolago krompir za seme, katerega upravičenci lahko dobe proti izkazilu do vstevši 4. maja t. l.

Ustrezimo! Neki begunec, ki se je pozabil podpisati, nam piše, da ima spravljene v podstrešju hiše št. 26 v Vrtni ulici v Gorici veliko perila. Rad bi vedel, kaj je s tem perilom in prosi kakega dobrega človeka v Gorici, da bi pogledal, kaj je z navedeno njegovo robo in potem naznanil v »Slovenca«. Hvaležen bo zelo.

Zahvala. Goriški begunci pod Visoko Mejto na Češkem se priskrčno zahvaljujejo preč. gosp. dekanu in poslancu Ivanu Rujcu, da jih je prišel obiskat in jim omogočil, da so lepo opravili svojo velikonočno dolžnost. Bog stotero plačaj!

Dnevne novice.

+ Cesar je zaslial 7. t. m. dopoldne min. predsednika grofa Stürgkha v daljši, posebni avdijenci.

+ Za »Rdeči križ«. Spodnja Idrija, 4. maja 1916. Občinski odbor je v svoji redni seji sklenil, dati iz občinskih sredstev 100 kron v namene »Tedna Rdečega križa«! — Marijina družba v Budanjah je zadnjič vpizorila predstavo, koje čisti donos 80 K 38 vin. se je podaril okrepčevalnici »Rdečega križa« v Postojni.

+ Grof Tisza potuje v jugoslovanske zemlje. »Reichspost« poroča, da grof Tisza obišče Sarajevo, na povratku tudi Zagreb in menda tudi Belgrad. List pravi: Zelo nas mora razveseliti, da se hoče grof Tisza poučiti o razpoloženju v hrvatskih zemljah. Hrvatski listi krepko odgovarjajo nekemu ogrskemu listu, ki pravi, da so Madžari poklicani za voditelje jugoslovanskih narodov.

+ Domača imena v Albaniji. »Streuff-leurs Militärblatt« razglasa odlok vojnega ministra, praes. št. 5390, z dne 2. aprila 1916: Med zunanjosti, iz katerih so Italijani pri svojih zahtevah v Albaniji skušali kovati kapital, spada tudi poitalijančenje tamonjšnih krajevisnih imen in pa dejstvo, da so se ta poitalijančena imena v tujini splošno razširila. Sedaj je prišel čas, da se raba teh imen odpravi in laška imena nadomesti z albanskimi, za kar pa je, (da se jih javnost polagoma privadi) potreba neke prehodne stopnje in za ta čas naj se novemu (albanskemu) izrazu ali njegovemu prevodu pristavi dosedanj (italijanski) izraz v oklepaju, n. pr. Škodra (Scutari), Durz (Durazzo). Odlok zato prinaša najvažnejša imena. Ta odredba avstrijskega vojnega ministrstva za albanske kraje je vsekakor pravična in upoštevanja vredna. — Upajmo, da bo to razumevanje prodrlo tudi pri goriških in drugih uličnih napisih na avstrijskem jugu!

+ Komturen križ Leopoldovega reda z vojno dekoracijo je podelil cesar namestniku načelnika generalnega štaba podmaršalu baronu vitezu Höfer pl. Feldsturm.

+ Ožji izvrševalni odbor Spojene katoliške stranke češke je imel dne 6. aprila t. l. svoj prvi shod, katerega se je udeležilo 15 članov. Predsednik bivše krščansko socialne stranke Fr. Šabata je otvoril shod, pozdravil zastopnike obeh spojenih strank, nakar je prosil prošta T. Buriana, da bi prevzel častno predsedstvo in vodstvo shoda. Ko so bile formalne točke programove rešene, je podal msgr. prof. dr. Kordač predloge za upravo notranje organizacije spojene stranke, ki so bili sprejeti. Potem se je razpravljalo o odnosih te stranke do drugih čeških strank in o stališču političnega osredotočenja češkega naroda. Naposled je bilo odobreno, da ostanejo i nadalje za novo Spojeno stranko češko dosedanj prostori bivše krščansko-socialne češke stranke v društveni palači »Pri zlatem klasu« (bivša Schwarzenbergova palača), Praga II., Spalena ul. 15 n.

+ Obletnica poljske ustave. Dne 3. maja je preteklo 125 let, kar je 1. 1791 poljski državni zbor sklenil novo ustavo. Poljaki v Varšavi so sedaj prvič praznovali to obletnico. Varšavski nadškof Kakovsky je imel slovesno sv. mašo, nato pa je šel po mestu slavnostni izprevod 250.000

ljudi. Zvečer so bila na 96 krajih predavanja v ti poljski ustavi.

— **Vojna podpora duhovščini.** Kor. urad prinaša: »Koresp. Austria« poroča, da je naučni minister Hussarek deputaciji krščanskih socialcev razložil, kako misli vlada pomagati duhovščini. Akcija se ne more izvršiti enako, kakor je izvedena draginjska doklada za uradnike, ki so navezani samo na stalne prejemke. Tekom prihodnjih dveh mesecev se bo znesek, ki ga je dal finančni minister, razdelil med posamezne škofije, da se pomaga v najhujših slučajih.

— **Glede večernega zvonjenja** v novem času bilo bi najbolje, če bi gg. župniki vsako nedeljo oznanili, ob kateri uri se bo prihodnji teden zvonilo. Tako bodo vedeli tudi cerkveniki na podružnicah, kdaj zvoniti, in ljudje na polju, koliko je ura. Seveda bo solnce še vidno, ko bo zvonilo avemarijo.

— **Mokronog.** Občinski odbor je v svoji zadnji seji imenoval g. Svetec Pavel, vodja okrajnega glavarstva Krško, radi njegove naklonjenosti že kot komisar pred nekaj leti v Krškem do nas, in znak radosti, da smo dobili takega moža za prvaka v našem glavarstvu, soglasno častnim občanom mokronoške občine.

— **Častniške izgube.** Kadet Czermak Josip, ujet; poročnik Erdössy Josip, 87. pp., 9. s., ujet; praporščak Frühlinger Karel, 87. pp., ujet; poročnik Goldschmidt Oskar, 87. pp., Trst; poročnik dr. Plehan Viktor, 26. pp., Ljubljana, 1884, mrtev; poročnik Rankel Josip, 87. pp., Umag, ujet; nadporočnik Riglar Ivan, 27. črnovoj. pp., Kočevje, ujet; kadet Trojnik Jakob, 87. pp., 14. s., Radgona, 1892, mrtev (26/7. 1915); poročnik Potočnik Anton, 10. dom. p., 2. nad. s., Brežice, ujet.

— **Prepoved tihotapstva s pismi.** Ker se imajo vojaške osebe posluževati pri pošiljanju kart, pisem in zavojev v zaledje le c. in kr. vojne pošte, so civilne osebe, ki sodelujejo pri tem, da se pošiljajo te pošne pošiljave na kak drug način, pri takozvanem tihotapstvu s pismi, kaznjive in zakrivijo lahko pod okoliščinami hudodelstvo primumoči k vojaškemu hudodelstvu po § 316. voj. kaz. zak., ki spada v območju armade na bojnem polju pod naglo sodstvo, sicer pa najmanjše kazni, ki jih dolete po ces. naredbi z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96, denarne globe do 200 K ali zapor do 14 dni. Pred vsakim sodelovanjem na katerikoli si bodi način pri tihotapstvu s pismi se tedaj najresnejše svari.

— **Iz seznama tujcev v Nizzi.** »Bohemia« javlja: Pariška izdaja »New York Herald« navaja med došliimi tujci v Nizzo sledeča imena: dr. Hinković, poslanec iz Zagreba; dr. Trumbić, predsednik dalmatinskega deželnege zbora s soprogo; Nikolaj Stojanović, bosenski deželni poslanec, podpredsednik deželnege zbora; dr. Srekić, deželni poslanec iz Sarajeva; dr. Banjanin, deželni poslanec iz Hrvatske, izdajatelj »Srbobrana«; dr. Juillien iz Dubrovnička in dr. B. Vošnjak iz Slovenije. List poroča, da so jih na kolodvoru slovesno sprejeli srbski poslanci in predsednik frankosrbskega odbora grof de La Salle.

— **Sodna razprava proti ogrskemu poslancu Ivanku** v Požunu radi raznih goljufij ob dobavi vojaštvu traja že nekaj časa. V tej razpravi je v zadevo zapleten župnik Rudnay izjavil, da so mu rekli v Ljubljani, da preskrbuje dobave vojaštvu neki proš. Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani je obvestil zdaj sodišče v Požunu, da je ta trditev, naj izvira iz katerekoli strani, popolnoma izmišljena. V Ljubljani ne preskrbuje dobav noben proš in noben drug duhovnik. Tako dovoljenje se tudi ni izdalo nobenemu duhovniku ljubljanske škofije.

— **Umrl** je v Novem mestu predstojnik okrajnega sodišča deželnosodni svetnik dr. Kraut.

— **Umrla** sta v Celju vojaka 87. pešpolka Anton Kranjc in Janez Slokan.

— **Poročil** se je v Ptuj trgovca J. Korše z zakupnico kavarne »Evropa« Karolinu Jesenig.

— **Madžarski gimnaziji v Zagrebu in Osijeku.** Ravnateljstvo ogrskih državnih železnice je razpisalo mesta za srednješolske profesorje na madžarskih gimnazijah v Zagrebu in Osijeku. Pripominjamo le toliko, da pripadajo vse železnice na Hrvatskem, ki so sezidane s hrvatskim denarjem, kr. ravnateljstvu ogrskih železnice.

— **Umrl** je v Osijeku opat Luka Falić, star 69 let.

— **Umrl** je v Požegi na Hrvatskem polkovnik in poveljnik tamošnje vojaške bolnišnice Vekoslav Bach, star 76 let. — V Kragujevcu v Srbiji je umrl vpokojeni topniški polkovnik Jovan Brdarski.

— **Padel** je pri Gorici kadet 17. pešpolka Ferdinand Jaklitsch iz Srednje vasi na Kočevskem.

— **Iz ruskega ujetništva.** Vojni kurat č. g. Andrej Martinčič, ki je bil v Przemyslu vjet, je bil zadnji čas v Stavropolu, gubernija Samara na Ruskem. V aprilu so ga poslali v »Tockij lager« v isti guberniji. Vozil se je od Stavropola do »Tockega lagera« tri dni z vozom in 10 ur

po železnici. V 16 mesecih je dobil prvo dopisnico v roke, dasi so mu jih iz domovine že nebroj poslali. Bil je teh kratkih novic zelo vesel in se prijateljem priporoča za nadaljnje dopisnice. — Iz ruskega ujetništva se je oglašil Franc Koblar od Sv. Lenarta nad Škofjo Loko. Govorilo se je, da je mrtev. Eno leto se ni nič oglašil. Biva v mestu Hvalinok, gub. Saratov. Brzjavka je hodila od tam štirinast dni. — Učitelj Ktrol Jeretina se nahaja v Tari v ruskem ujetništvu. — Posesnik Franc Krašovec iz Preserja je odšel 12. avgusta 1914 k vojakom. Od tega časa ni bilo o njem nobenega glasu. Sedaj pa se je oglašil kot vojni ujetnik iz gubernije Arhangel'sk (Rusija).

— **Ušel jim je.** Prejeli smo. Podpisani Fr. Schweiger iz Črnomlja št. 78 sem dobil v roke »Slovenca«, v katerem se poroča, kateri so bili ujeti v Italiji, in vidim, da sem tudi jaz med njimi. To je bilo lani meseca julija, ko se jih je podalo 25. A jaz in še štirje smo ušli nazaj in pri tem sta bila dva izmed nas ubita, trije smo bili pa ranjeni. Pobrli so nas naši in odpeljali v bolnišnico na Hrvatsko. Ko sem ozdravil, sem se vrnil na bojišče in sedaj sem že 4 mesece zdrav in vesel.

— **V laškem ujetništvu** se nahajajo Jožef Pahor, Iván Barle, Albín Zabkar, Filip Muhirc, Miha Kodra in Alojzij Tome.

— **C. kr. poljedelsko ministrstvo** je odredilo, da veljajo za l. 1915 dovoljene olajšave za pašnjo po gozdih, ki so last države in verskega zaklada, tudi za l. 1916. Interesenti se opozarjajo, da se po razmerah poslužijo te udobnosti. Natančneje pogoje je poizvedeti pri c. kr. gozdnih in domen'skih oskrbnistvih in pri c. kr. okrajnih glavarstvih na Kranjskem.

— **Iz Savinje** so potegnili te dni v Celju mrtvega Egidija Viharja, vodjo Zvezne tiskarne, ki se je nedavno ponesrečil.

— **Izgubil** se je včeraj popoldne v vasi Podgora pri Št. Vidu nad Ljubljano petleten otrok, ki mu je ime Ludvik. Kdo kaj o njem ve, naj sporoči orožniški postaji v Št. Vidu.

— **Vojna štatistika hrvatskega vseučilišča.** V zimskem semestru 1915/16 je bilo na hrvatskem vseučilišču 552 slušateljev, to je skoro dvakrat manj kakor jih je bilo pred vojsko. Filozofov je bilo samo 79 (med njimi mnogo žensk), a pravnikov samo 325, dočim jih je bilo pred vojsko skoro tisoč.

— **Cigani ukradli kobilo.** Na veliki četrtki dne 20. t. m. ponoči je bila posestnica Rozi Bajuk iz Čuril št. 16, občina Božjakovo, ukradena kobila, vredna 3000 K. Ko se je stvar naznanila c. kr. orožniški postaji v Metliki, so šli orožniki takoj na delo in končno po velikem trudu dobili kobilo v Karlovcu pri nekem ciganu, ki je bil kobilo že kupil za 80 K, kar je bilo s tatom Petrom Veljačičem, ki je zloglasen tat najbrže dogovorjeno in je imel 80 K samo kot nagrado. Omenjeni Veljačič in cigan Hudo-rovac, ki sta to v dogovoru storila, sta bila še isti dan pod ključem, kjer čakata sedaj odlike za svoj junaški čin, ki sta ga storila ubogi ženi, ki je sama doma s štirimi otroki mož pa v vojski.

— **Darilo za »Rdeči križ«.** Orožniška postaja v Št. Vidu nad Vipavo je poslala 105 K za »Rdeči križ«, kateri znesek je nabrala pri izdajanju legitimacij od posameznih strank občine Št. Vid, Podraga in Vrabče. Hvala vsem darovalcem!

— **Bosanski proračun.** Deželni zakonik objavlja proračun za Bosno in Hercegovino za leto 1915/16. Redni izdatki so proračunani na 106,877,968 K, izredni izdatki pa na 5,088,645 K. Redni prejemki so proračunani na 111,943,952 K, izredni na 105,000 K; tedaj znaša prebitok 82,339 K.

— **Nabava raznih predmetov za c. in kr. vojsko.** C. in kr. vojno ministrstvo nabavi meseca maja 1916 med drugimi sledeče predmete: obuvala (škornje, čizme, čevlje, gorske čevlje), monture iz sukna (plaaše, bluže, hlače, čepice), brisače (predvsem nezarobljene), ovratne preveze, perilo za častnike (srajce, spodnje hlače, robce, poletne nogavice), hlače iz usnja (za izpopolnitev garnitur za šoferje), čevlje za lesenimi podplati za vojne ujetnike. Ponudbe je skupno z vzorci v enem zavitku poslati najkasneje do 20. maja 1916 13. oddelku c. in kr. vojnega ministrstva na Dunaju. Razpis z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— **Izkaznice za ribe** so vpeljali v Zadru. Na vsako osebo pride 20 dekgamrov ribe.

— **Za harmoniko prosijo** slovenski fantje nekega polka na bojišču. Druge stotnije imajo že po več harmonik, samo naši fantje pri 9. stotnji še nimajo nič. Kdor bi jim tedaj hotel storiti uslugo in jim podariti harmoniko, naj piše na naslov: Miha Knafelc, četovodja, dom. pp. 9. stotnija, II. vod.

— **Podpisovanje vojnega posojila — patrijolična dolžnost!**

Vseposvods se obilo podpisuje četrtvo vojno posojilo in soditi do dosedanih uspe-

hih bo izid nov, polnoveljavni dokaz naše moči v vojni, nov dokument za to, da smo močni in nepremagljivi. Naša vojna temelji pač na boljših temeljih nego fantastični načrti naših nasprotnikov, ki so se toliko časa udajali blodni misli, da nas bodo mogli uničiti. Neprimerljiva hrabrost in požrtvovalnost naših očetov, bratov in sinov je davno zajezila sovražno povodenj, ki je udrila v naše dežele in grozila vse uničiti in podjarmiti. V čudovitem zmagovalnem pohodu so naše čete pognale sovražnika daleč noter na zapad, vzhod in jug ter mu globoko v njegovi lastni deželi postavile nasproti nepremagljiv in neprodiren živid, za katerim je varno naše življenje in naše imetje. Razkadir se je blodni sovražnik sen o številni premoči, o ogromnih množicah, ki naj bi nas bile zmlele; vse zvite nakane naših sovražnikov so se razpršile kakor milni mehurčki na solncu. Za lastno posest so v vedno večjih skrbih. Raztrgan in uničen je tudi njihov perfidni nečloveški načrt, da bi nas izstradali z ženami in otroci vred. Vse, vse se je razbilo ob močni edinstvi in požrtvovalnosti nemškega in avstrijskega prebivalstva.

Pa naši sovražniki še vedno nočejo izvajati posledic, še vedno ne smatrajo svoje stvari za izgubljeno — vsaj delajo se tako. Resno pač tudi oni ne mislijo več, da bi nam ogli še resno škodovati bodisi na vojaškem ali gospodarskem polju. Pa iz bojazni nasproti svojemu prebivalstvu, ki je čimdalje bolj nepotrpežljivo, se trudijo vzdržati videz, kakor da porazi, ki jih doživljajo na vseh bojiščih, niso posebnega pomena sprico gospodarskega izčrpanja osrednjih držav. Pri tem seveda merijo čevlji po sebi, saj so morali milijarde in milijarde zmetati v inozemstvo za vojne potreščine, in težke milijarde so izdale v svrhu, da bi privabili na svojo stran nove zaveznike. In kako je v resnici pri nas? Kakor so slavne in neizpodbojne naše zmage na bojiščih, tako soliden je naš gospodarski položaj. Naš denar ostaja v deželi in oploja celokupno naše gospodar'sko življenje, ki cvete in se razvija v polni moči. Kar je ljudstvo doslej posodilo državi, mu v harmoničnem krogotoku priteka nazaj in ga bogati. Ne, nismo obubožali v vojni, marveč vsak dan finančno in materialno bolj trdni. Našo vojaško in gospodarsko trdnost so že davno spoznali naši sosedje in iz prostih rok sta se nam pridružila dva hrabra in istotaka nepremagljiva zaveznika, drugi pa so vsaj ostali nevtralni, četudi je ententa vse storila, da bi jih dobila na svojo stran. Od kod tolika naša moč? Že smo rekli: iz junaštva naših čet in iz edinstvi in požrtvovalnosti prebivalstva. To je dejansko domoljubje. To domoljubje neizprosno in brezpogojno terja od nas, da vstrajamo v edinstvi in požrtvovalnosti dalje — do konca, kakor tudi naše čete nikdar in nikoli ne klonijo pred sovražnikom. Vsak, kdor ima, mora dati državi, kar potrebuje, vsak, kdor ima, mora podpisati četrtvo vojno posojilo.

Razna poročila.

Resna napetost med Japonsko in sporazumom.

Bern. Pariški »Eclair« poroča: Med zveznimi velesilami in Japonsko se je pojavila nenadoma resna napetost.

Angleži se umikajo iz Iraka.

Monakovo. Angleži se umikajo počasi iz Iraka. Indijske čete so že popolnoma odstranili, ker se boje uporov.

Ljubljanske novice.

Ij Teden Rdečega križa je bil včeraj zaključen. Uspeh v Ljubljani bo sijalen. Samo pri prodaji cvetk in znakov se je nabralo 23.000 K.

Ij Najvišje pohvalno priznanje je izrazil cesar štabnemu zdravniku dr. J. Davidu 27. pešpolka.

Ij Prodaja govejega mesa po mestni aprovizaciji. V sredo ob 7. uri dopoldne bo začela mestna aprovizacija v cerkvi sv. Jožefa na drobno prodajati goveje meso. Drobnoje in nekaj drugih govejih delov bo bo pa že jutri, v torek, na stojnici za Mahorovo hišo prodanih za revnejše sloje. Podrobnosti o prodaji mesa v sredo se pričijo v jutrišnjih listih.

Ij Umrl so v Ljubljani: Alojzij Selak, c. kr. davčni upravitelj, 52 let. — Marija Schmiedt, vdova okrajnega tajnika, 70 let. — Marija Bramor, služkinja, 62 let. — Fr. Paar, domobranski pešec. — Valerija Kviringa Stransky, hči trdnjavskega nadognjičarja, 4 mesece. — Amalija Hrovat, hči tovarniškega livarja, 14 mesecev. — Marija Bizovičar, dekla, 34 let. — Valerija Majdič, refenka, 6 mesecev. — Janos Gajger, honvedski pešec. — Ivan Szöllösi, pešec. — Marija Grum, žena železniškega uslužbenca, 54 let.

Ij Patriotično nabiranje volne in kavčuka. Pred kratkim se je odtod vnovič nabiralnici volne in kavčuka na Dunaju poslalo šest zabojev volnenine in kavčuka.

Za podarjeno blago izreka c. in kr. vojno ministrstvo vsem darovalkam in darovalcem svojo zahvalo.

Ij Za zavod za slepe je izročilo Društvo tiskarjev na Kranjskem v Ljubljani deželnemu odboru dar 20 K mesto venca na krsto umrlega člana Martina Jelovška. Bog plačaj!

Ij Padel je na tirolskem bojišču gospod Milan Strglec.

Ij Prošnja. Tisti gospod, ki je pozabil vrniti vezani izvod »Slovenca« letnik 1885 in vezani letnik »Domoljuba« letnik 1903, naj blagovoli nemudoma storiti svojo dolžnost!

Ij Konje kupijo. Glasom brzjavke c. in kr. vojaškega poveljstva v Gradcu kupi dne 12. maja 1916 ob 8. uri dopoldne na trgu Taboru vojaška nakupovalna komisija več konj proti takojšnjemu izplačilu. Lastniki konj se o tem obveščajo s pristavkom, da se konji, ki so bili letos klasificirani in so dobili razvidnice, ne bodo kupovali in jih potemtakem ni pripeljati na trg.

— Ustanova za dva revna bolna mornarja vojne mornarice je razpisana na javni deski mestnega magistra (baron Wüllerstorff-Urbairova ustanova).

Ij Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 23. aprila do 29. aprila 1916. Novorojencev 13, mrtvorojencev 2, umrlih 43; od umrlih je domačinov 24, tujcev 19; med njimi: za vrtico (davico) 2, za jetiko 8, vsled mrtvoda 1, za različnimi boleznimi 32. Razen zgornj omenjenih so še umrli 5 vojakov za legarjem, med njimi je tujcev 19, iz prejšnjih tednov 4, iz zavodov 27. Za infekcijoznimi boleznimi so oboleli in sicer: za tifuzom 72 vojakov, za grižo 64 vojakov, za vrtico (difterijo) 3 domačini in 1 tujec, za trahoma (egipt. očesna bolezen) 1 tujec in 39 vojakov.

Razne novice.

Proti iredenti na Tirolskem. Tirolsko deželno sodišče je zopet izreklo zaplembo premoženja radi veleizdaje v 14 novih slučajih. — Prepovedane so himne: Inno a Trento, Inno a San Giusto, Inno al Trentino, Inno della Lega Nazionale, Inno a Dante Alighieri, Inno degli studenti trentini itd.

— **Ogenj v vojaškem preskrbovališču.** Z Dunaja se poroča: V tukajšnjem vojaškem preskrbovališču je izbruhnil podstrešni požar, ki pa ni poškodoval zaloga živil, marveč le poslopje. Požar se je zelo hitro razširil nad podstrešjem treh traktov, kjer so se nahajale velikanse zaloge moke. Takoj se je ukrenilo vse, da je več sto vojakov spravilo na varno moko v nižje ležeče prostore. Požarna bramba je hitro delovala in preprečila, da se ni razširil požar iz podstrešja v nadstropja. Po deseturnem gašenju so v velikem pogasili požar.

674 odstotkov čistega dobička je imela l. 1915. usnjarska tovarniška družba Höfler v Pečuhu. Pred vojno je bilo podjetje blizu propada, delalo je z izgubo in je morale znižati svoj kapital na 673.000 K. Minulo leto je pa napravilo 4,538.530 K čistega dobička, t. j. 674 odstotno obrestovanje temeljne glavnice.

— **Velik požar.** Dne 5. maja popoldne je zgorela polovica poletnega letovišča Deutsch-Matrei. Radi močnega viharja z juga je zgorelo 58 hiš; človeških izgub še ni. Požar so omejili šele po šesturnem gašenju. Škoda je znatna.

Škodove tovarne zvišajo delniški kapital od 42 na 45 milijonov. Novi predsednik je sedaj baron Škoda. Za namene vojne oskrbe je upravni odbor določil 3 milijone K, doslej od akcijskih družb in bank najvišjo svoto.

Srečna občina. Na Bavarskem se nahaja občina Steinfeld, katere prebivalci ne plačajo nobenih doklad, a kljub temu dobivajo še zastojni drva.

Mož s šest ženami. Pred svojim odhodom na bojišče je poročil neki Budimpeščanec šest deklet eno za drugo, preživel z njo medene dni v kakem zapuščenem hotelu in se nato ves ginjen od nje poslovil. Potrebni izkazi ga niso veliko skrbeli, ker se je tukaj šlo za »vojaško želitev«, pri katerem se ti izkazi sploh niso zahtevali. Ni se dognalo, kolikokrat se je mislil poročiti, da niso dobili pri njem raznih pisem in dopisnic z različnimi ropisi in različnimi podpismi, a vse so imele naslove »Dragi mož!«, »Ljubljeni soprog!« itd. Ko so ga poklicali na odgovor, je priznal, da se je poročil tekom par tednov s šest dekleti. Posledic se ni bal, ker je bil trdno prepričan, da bo padel v boju. Sodna razprava radi višezestva se bo vršila v Budimpešti.

— **Zaplenjene knjige.** Okrožno sodišče v Rovinju (sedaj v Pazinu) je zaplenilo sledeče italijanske knjige: »Un viaggio in Russia« (Gavino Ricci, Torino - Roma 1907); »Antologia carducciana« (Bologna, Zanichelli 1909); »Poesie dal XIV. al XIX. secolo« (S. Santini, Roma-Milano 1908). — Okrajno sodišče v Rovinju, sedaj v Pazinu, je nadalje zaplenilo knjigo: »Il glorioso triennio della ricorrenza cinquantenaria« (G. Barbera, Firenze).

Novi element canvadij. Gordon French v Glasgou je odkril v pečinah v angleški Kolumbiji novo prvino po imenu canvadij. Očividno je prištevati novo kovino v skupino platine in bo imela visoko ceno. Canvadij je prelepe bele barve in bo jako pripraven za biserne okraske. French je našel rečeno kovino v skalah sočasno s platino. Kovina je vezana z raztopljivo tvarino, omijem. V zredčenih tekočih kislinah je samo negativno električna. V pečinah, ki jih je odkril French, se nahajajo tudi platina, iridij, paladij, rhodij in osmij.

Zalostnim srcem naznanja
Ivana Šimnovec v svojem in v
imenu svojih dveh hčerk Mimi
in Jelice vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem, da je moj iskrenoljubljeni
sopro, oziroma oče in nečak, gospod

Josip Šimnovec

dne 6. maja ob 5. uri popoldne po dolgi
bolezni previden s sv. zakramenti za
umirajočega v 31. letu mirno v Gospodu
zaspal.

Pogreb se vrši dne 8. maja pop.
na farno pokopališče na Jesenicah.

Jesenice-Ljubljana, 8. maja 1916.

Žalujoči ostali.

Sprejme se takoj v trajno službo poštna dekle za

natakarico

zmožna slovenščine in nemščine ter drugega hiš-
nega dela pri Andr. Gufer, Jesenice, Corenjsko.

Kuharico,

veščo kuhanja, pobožno, srednje starosti, varčno,
sposebno voditi malo gospodarstvo, išče samo-
stojni župnik na deželi. Ponudbe na upravo
„Slovenca“ pod št. 1125.

POSLOVODJA

(prva moč) vojaščine popolnoma prost

za špecerijsko trgovino na drobno in debelo

se išče.

Franc Dolenc
Kranj.

Dobra samostojna

kuharica

z letnimi spričevali, stara 30 do 40 let se takoj
sprejme. Plača K 30.—. Naslov pove upravništvo
lista pod št. 1133.

Na prometnem kraju se takoj odda v najem

lokal

za trgovino s skladiščem in kletjo. Pojasnila daje
Gaberščik, Dvorski trg 3-II. nadstropje.

KAVA!

Kava že zmleta že s sladkorjem in vsemi
primesi v kockah za 1/2 l kave.

Ena taka kocka stane samo 24 vinarjev.
500 K plačam tistemu, kateri mora reči, da
ni vredno.

Navodilo za pripravljanje se glasi: 1 taka
kocka v 1/2 litru vode 5 minut kuhati, od ognja
vzeti 2 minuti pokrito pustiti in najboljša sla-
dka kava je gotova.

Po pošti pošiljam najmanj 20 kock to je
1 kg za 4-80 K. Ovoje se zaračuna po lastni ceni.

Pošilja se po povzetju. Sprejemem pa naro-
čeno blago tudi nazaj če kateremu ne ugaja.

100 kock znižana cena K 22.—

Naročila sprejema in izvršuje razpošiljalnica
Ivan Urek, Ljubljana 4.

Mestni trg 13.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od tr-
govcev. — Posredovalci se iščejo proti
dobremu plačilu. 2426

Izobražena gospodična

s 1000 K kavelje, ki je službovala le v večjih
trgovinah kot blagajničarka in prodajalka, išče
primerne službe v mestu ali izvan mesta. Cenj.
ponudbe pod »Poštena 1092« na upravo lista.

Jabolka

Iepe štajerske mošanckarje, ima
večjo zalogo in oddaja na debelo
in drobno (najmanj 10 kg) tvrdka:

IVAN JELAČIN, Ljubljana

Valvazorjev trg.

1112

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem prežalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni stari oče, oče
tast, stric, gospod

IVAN LOVŠIN

posestnik in trgovec

danes v soboto 6. maja, ob pol 11. uri zvečer v 73. letu nenadoma umrl.
Pogreb predragega ranjkega se vrši v ponedeljek 8. maja ob 5. uri po-
poldne iz hiše žalosti št. 36 na župno pokopališče.
Sv. maše zadošnice se bodo brale v župni cerkvi.

RIBNICA, dne 6. maja 1916.

Žalujoči ostali.

Slamnike

ravno kar dožle, že od 4 — naprej
po jako znižanih cenah, priporoča

Rozi Fabčič

Rimska cesta št. 6

Sorejema se tudi stari
slamniki v urenavljanje.

Lepa birmanska darila.

Po najnižji ceni.

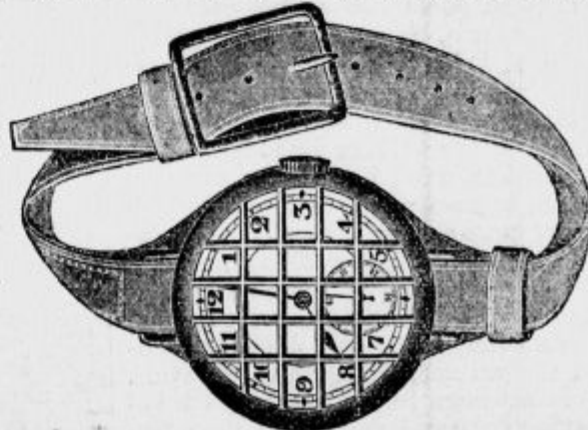
Voine
ure.

Največja izbira ur, verižic, za-
pestnic, uhanov in briljantov.
Vijudno vabi v obilen obisk

F. ČUDEN

Prešernova ulica št. 1.

Belničar švicarskih tovarov ur „Union“.

Melasna krmila za živino

razpošilja deželna cen-
trala krmil v Ljublja-
ni, Turjaški trg št. 3,
v vrečah po 50 kg. Ce-
na je 35.— K za 100 kg.

Modni salon

Štuchly-Maschke

Liubliana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Osebnostne
novosti z Dunaja

Priporočila: največje izbere
klobukov za dame in de-
klke kakor tudi bogato za-
logo žalnih klobukov.

Popravila točno in vestno.
Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Solidno blago.
Priznana nizke cene.

643

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da je naš
nadvse ljubljani sin, brat in stric, gospod

EMIL KURET

c. kr. poročnik nekega domobranskega pešpolka

v 22. letu svoje dobe padel dne 5. aprila t. l. zadet v srce, junaške smrti pri Schluder-
bachu na Tirolskem.

Kati Julijana vdova Kuret, učiteljica v pok. — mati

Oskar, bančni uradnik, Vladko, c. kr. potovalni učitelj in vladni komisar, Milan, kaplan,
Marij, Boris, Zorko, dijaki — bratje; Olga, uradnica — sestra

Emilija Kuret, roj. Antonac, — svakinja; Oskar, Nada, Adela, Emil — netjaki.

Kupcem in odjemalcem priporočam, da si moje od prvovrstnih
tovarn za prodajo pripravljeno blago

GLASOVIRJE IN PIANINE

pravočasno ogledajo. s spoštovanjem

S. Kmetetz

Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Oficijelno subskripcijsko mesto,

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju,

sprejema prijave na:

Četrto 5 1/2 %no avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih.

5 1/2 % 40letno d. p. amort. drž. posojilo po K 92'50 netto za K 100 — nominale, 5 1/2 % d. p. dne 1. junija 1923 vračljive državne zakladnice po K 95. — netto za K 100 — nominale.

Subskripcija se vrši od 17. aprila do inkl. 15. maja 1916.